

MAGYARI

T. „Otthon” Irók és Hírlapírók Köre
HUNGARIA BUDAPEST
VII., Erzsébet-körút 9-11.

Igazgató és felelősszerkesztő:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: **SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R.-T.**
Nrul de inregistrare in Reg. Publ. periodice - Tri-
bunatul B'hor, sectia III. Nr. ord. 11/41 Iunie 1938

Főmunkatárs: **dr Gyárfás Elemér**

Augusztus 13-án felesküsznek az új tartományi kormányzók

Ugyanakkor ünnepélyesen kihirdetik az új közigazgatási
törvény életbelépését

Bucuresti. Saját tud. *Armand Calinescu* belügyminiszter elvégezte az utolsó simításokat az új közigazgatási törvény végrehajtási utasításán. Az ország tíz tartománya kormányzóit már kinevezték, de neveiket egyelőre még nem hozták nyilvánosságra. Az újonnan kinevezett kormányzók augusztus 13-án teszik le az esküt a királyi palotában Ófelsége kezei-

be. Ugyancsak augusztus 13-án lesz meg ünnepélyes keretek között az új közigazgatási törvény kihirdetése és életbeléptetése.

**FEHÉR MÁRVÁNYSZOBOR
MÁRIA KIRÁLYNÉ EMLÉKÉRE.**

Bucuresti. Saját tud. Isában fehér márványból szobrot emelnek Mária királyné emlékeztetére.

A munkaszüneti törvény végrehajtása a nagyvállalatoknál

Bucuresti. Saját tud. *Miron Christea* patriarcha miniszterelnök átíratott intézett *Ralea* munkaügyi miniszterhez. Az átírat a következőket tartalmazza: A legújabb hozott munkaszüneti törvény rendelkezései meghatározzák a különböző iparvállalatok munkaidéjét. A megszabott munkaidő túllépése ugyanazon törvény szerint csak a munkaügyi miniszter jóváhagyásával történhetik. Tudomásomra jutott, hogy nagy iparvállalatok nem veszik tekintetbe a törvény intézkedéseit és kényszerítik alkalmazottaikat, hogy a törvény által előírt időhatárokon túl is dolgozzanak. A törvény kötelező minden vállalat részére. Ennek a törvénynek a tisztelete nemcsak a munkások, ha-

nem az iparvállalatok tulajdonosai részére is kötelező. Hogy ezt a törvénytiszteletet biztosítsuk, tisztelettel kérem, szíveskedjék rendelkezlet bocsájtani ki a felülvizsgáló szerveknek, hogy közelről figyeljék az iparvállalatoknál a törvényes munkaidő megtartását.

**A MINISZTERELNÖK EGYIDEIG
NEM AD KIHALLGATÁSOKAT.**

Bucuresti. Saját tud. *Miron Christea* patriarcha miniszterelnök a kihallgatásokat újabb intézkedésig felfüggesztette. A miniszterelnök csak magasrangú állami tisztviselőket fogad és azokat is csak hivatali munka céljából, vagy bemutatkozó kihallgatásra.

A belföldi sajtó egyik vezető lapja a kisebbségügyi szabályzatról

Bucurestiből jelentik: A kormány szempontjaival legjobban ismerős *Curentul* vezércikkben foglalkozik az újabb nyilvánosságra hozott kisebbségügyi rendelkezésekkel. A vezércikkben maga Pamfil Seicaru főszerkesztő ad fejtegetéseket. Egyes megállapításai így szólnak: „Kisebbségi kormánybiztosságot létesítettek, amely inkább nemzetközi szempontból fontos és nem valóságos szükségletek követelménye. Politikánk nem volt kisebbség-ellenes; sohasem létezett nálunk olyan államelv, amely a rendszeres elnemzetlenítést kitaró visszazsorítások tudományos megszervezésével mozdította volna elő, hogy megtörje a nemzetiségek ellenállását és hogy ezek ne találhasanak oltalmazó menedéket másban, mint nemzetiségük elhagyásában és a többségi nemzet soraihoz való csatlakozásban. — — — Az állam egész politikájának nem arra kell irányulnia, mintha itt a románságot valami kisebbség-kivégző szándékban kellene megakadályozni és megfékezni, hanem inkább arra van szükség, hogy ez az állami politika a saját román érdekek tevékeny öntudatát fölébressze. — — — Ahhoz, hogy a kisebbségi kormánybiztos hatáskörét megállapítsák, elegendő volt az ország meglévő törvényeire hivatkozni; ezek biztosítják a nemzeti kisebbsé-

gek összes jogait. — — — A nemzeti kisebbségek azonban sohasem elégedtek meg ezekkel. Nyilvánvaló, hogy a kisebbségek elégedetlenségében van egy jó adag, kívülről táplált kötelező ellenállás is. Még amikor békés együttműködésre való hajlandóság jelentkezett is itt-ott a kisebbségek soraiiban, nem hiányoztak a kisebbségi láz gócpontjaiból jövő tiltakozások. Azonban a külső meghiúsításokon kívül van még más alapja is a kisebbségek elégedetlenségének. — — — Közigazgatásunk hibás, úgyhogy elegendő okot talál a méltatlankodásra a polgár a hatóságokkal való érintkezésben. Ez azonban nem a kisebbségekre alkalmazott kivételes bánásmód, hanem általában mindenki számára. — — — Nincs olyan kisebbségi kérdés, amelynek a románság elnyomó törekvése és a kisebbségek nemzeti ellenállása között kellene békés középútra találnia. — — — A közigazgatás újjászervezése: ime lényegében ez nálunk a kisebbségi kérdés.”

A *Curentul* azzal zárja a cikkét, hogy leltárt kér a kisebbségek 1919 és 1938 közötti helyzetének a megállapítására. Szerinte az anyagi javakban a kisebbségek nagy haladást könyvelhetnek el.

A Petschek-est

(S. I.) — Miközben Runciman lord a prágai Acrom-szállodában ül és emlékiratokat tanulmányoz, közben pedig hol kormánytényezőkkel, hol pedig a nemzetiségekkel folytat tárgyalásokat, váratlan esemény keltett nagy meglepetést és még nagyobb izgalmat a szűkebb Csehország gazdasági életében. Olyan esemény, mely éles és átható fényt vet a társadalmi erők igazi forrásaira s azért méltán kelti fel azoknak az érdeklődését, kik nem vesztik el szem elől a láthatatlan társadalmi szövődések jelentőségét.

Az történt, hogy a Zivnostenska Banca, a cseh nemzeti nagytőke hatalmas fellegrára, melynek alapjait még a monarchia idejében fektették le céltudatos cseh nacionalisták, megvette azt a nagy részvényérdekeltséget, mellyel a prágai Petschek-család a szudéta-német szentterület bányavállalatainál rendelkezett. Nem fárasztjuk olvasóinkat összegek, meg cégek és vállalatok neveinek felsorolásával. Ezek amúgy se mondanának semmit. Elég, ha megállapítjuk: a szembenálló felek tökéletesen megegyeznek abban, hogy ez a részvényesomag döntő befolyást ad a Zivnostenska Banca vezéreinek az egész szudéta-német termelésre s azon keresztül arra a szudéta-német nagyiparra, melyet e kimeríthetetlen energia-forrásra építettek fel.

Hiába adott ki már másnap a szudéta-német népszervezet élesen tiltakozó közleményt. Hiába fenyeget ebben azzal, hogy a pártból, sőt a népközösségből zárja ki azokat a németeket, kik igazgatósági tagságot vállalnak az új szindikátus vállalatainál és nem várják be a biztosítékok megadását, melyeket a népi érdekek és munkahelyek megóvására követelnek. Hiába adná is meg ez a szindikátus megnyugtató nyilatkozatokban ezeket a biztosítékokat, amivel egyébként egyáltalán nem sietnek, a csehszlovákiai németek nemzeti gazdálkodása hatalmas csorbát szenvedett, melynek következményeit lassan, de annál biztosabban éreznie kell majd.

Mondhatatlanul érdekes és tanulságos jelenség, hogy a cseh nemzeti nagytőke erre a költséges lépésre abban a pillanatban határozta el magát, amikor a cseh-szlovák kizárólagosság gondolata a politikai terepen visszavonulásra kényszerül. Semmi ennél a prágai transzaktionál nem mutatja világosabban a gazdasági tényezők szerepét és lehetőségeit a nemzetiségi kérdés alakulásaiban.

A Zivnostenska Banca, egybehangzó jelentések szerint igen magas árat fizetett, hogy e fontos — hatalmat és közvetlen befolyást jelentő — részvény-köteg birtokába jusson. Sokkal többet annál, amit ez az érdekeltség akár a várható osztalék, akár a jövőbeli kereskedelmi kombinációk szempontjából valamikor megérhet. Mégis megadta a valószínűtlenül magas árat, ahogyan nagy kulturális vagy népvédelmi alapítványokat tesznek azok a nagytőkésék, kiknek közük van a néphez, mely felett parancsnokolnak. A prágai tőzsdének ez a szenzációja épen azt mutatja, hogy igenis vannak ilyen nagytőkésék. Vannak szerencsés társadalmak, hol a nép együttes munkájának erőivel és gyümölcseivel saját fiai sáfárkodnak

s ha akadnak is ellentétek munkás és munkaadó között, a nehéz órákban nemcsak cserben nem hagyják őket, hanem az önvédelem stratégiáját támadásokkal egészítik ki. Csak minket igyekeznek évtizedek óta meggyőzni arról, hogy a nagytőke mindenütt a világon nemzetközi, naiv utópiák után futkározunk tehát akkor, ha azt várjuk és azt követeljük, hogy elsősorban a mi gazdasági boldogulásunk útjait keressék és építsék azok, akiknek régen elmult gondtalan és könnyelmű korokban hatalmas gazdasági energiáinkat, népünk ipari munkaerejét és takarékoságának gyümölcseit a kezükbe adtuk.

Ez a prágai transzaksió azonban egyebet is megmutat. Azt, hogy a gazdasági hatalom mélyebben gyökerezik, e gyökerek szélesebben és szívósabban ágaznak szét a társadalmi rétegekben, mint maga a politikai hatalom. A cseh nemzeti nagytőke e lépése világos és határozott cél felé halad. Amire a jövőben talán nem fog módot adni a közélet és a közigazgatás, az lehetséges lesz mindig a magánélet és magángazdálkodás annyira szövevényes s oly nehezen ellenőrizhető mindennapos életében. Ha egyebet nem, úgy mindenesetre fontos hatalmi pozíciót jelent ez a váratlan térnyereség, ahonnan sokféle irányban lehet hatni.

Mindez természetesen messze túlmegy azon a gazdasági körön, melyben a mi szegény életünk mozog. Túlmegy a lehetőségeken is.

Miért késik Franco tábornok válasza a külföldi önkéntesek elszállításáról

A spanyol nemzeti kormány megnyugtató választ adott Angliának

Burgosból jelentik: Mint emlékeztetés, néhány héttel ezelőtt a londoni benemavatkozási bizottság megküldte a spanyol nemzeti kormányának a Spanyolországban harcoló önkéntesek elszállítására vonatkozó tervezetét, melyet azóta már a köztársasági kormány elfogadott. A nemzeti kormány ezideig még nem válaszolt erre a tervezetre. Most a burgosai angol ügyvivő kormányára utasításra illetékes helyen érdeklődött

Csak egyszerű példázat s nem példa. De mint ilyen: szívhez és értelemhez egyaránt szól.

Azt mondja, hogy a mai sokemeletes gazdasági életben a földmives földje nem elég kisebbségi népek nemzeti boldogulásához. A föld, a falu földje a telek, melyen a népek társadalmi és gazdasági épülete emelkedik. Az igaz, hogy telek nélkül nem lehet házat építeni, de az sem kevésbé az, hogy vajmi keveset ér s keveset hajt az a föld, melyen nem áll épület. A valóságban épenugy, mint ebben a példázatban.

Oriási részvét a Debrecen melletti repülőszerencsétlenség áldozatai iránt

Allamköltségen dízsirhelyeken temetik el őket. — Külföldi újságíró szervezetek is nagy együttérzéssel osztoznak a gyászban

Budapestről jelentik: A közvéleményt még mindig mélyen foglalkoztatja a debreceni nagyerdő mellett történt szörnyű repülőszerencsétlenség. Az áldozatok családjai iránt általános és mély részvét nyilvánult meg.

A kormány saját halottjainak tekinté a szerencsétlenül járt újságírókat, a főváros pedig

Ezeket a társadalmi épületeket pedig a maguk véréből és husából kell megépíteniök a népeknek, ha nem akarnak úgy járni, mint a németek ezzel a Petschek családdal. Ezeknek mindegy, hogy merrefelé élnek és milyen környezetben csak minél jobban élhessenek. A népeknek azonban nem mindegy, hogy az a darab föld, mely évszázadok alatt beleszivódott vérükbe s megformálta őket, miközben arculatját, tájképeit tőlük kapta meg, kit tart el s kit emel fel a műveltség, tudás és gazdasági irányítás helyeire.

mindegyiknek dízsirhelyet adományozott. Az újságírók temetése szombaton délután 4 órakor lesz a Kerepesi temetőben. A kereskedelmi minisztérium már megtette az intézkedéseket a halott újságírók Budapestre szállítása iránt. A temetésen dr. Imrédy Béla miniszterelnök vezetésével részt vesz az egész magyar kormány. A kormány nevében dr. Antal István államtitkár mond beszédet. Az Újságírók Egyesülete nevében dr. Tóth László elnök beszél.

Egyes lapok arról írtak, hogy a debreceni szerencsétlenség áldozatai között van Galgóczy Imre győri főállatorvos is. Amint most a győri lapok jelentik, ez a hír téves volt, mert nem a főállatorvos, hanem fia, Galgóczy Gyula joghallgató lelta halálát a szerencsétlenség alkalmával.

A Magyar Újságírók Egyesületéhez nagyon sok részvétávirat érkezik a szerencsétlenség alkalmából. Ezek sorában a lengyel újságírók egyesülete és a csehszlovákiai magyar újságírók egyesülete is részvétáviratot küldött.

Dr. Antal István államtitkár Imrédy magyar miniszterelnök megbízásából részvétáviratot intézett mindazoknak a lapoknak szerkesztő-széreihez, amelyeknek munkatársai a debreceni repülőszerencsétlenség áldozataul estek. Hasonlóképpen részvétáviratot küldött a szerkesztőségeknek Rákóczi Imre dr., a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetője.

A német birodalmi sajtófőnök is megleghangú részvétáviratot küldött a magyar kormány sajtófőnökegéhez a fájdalmas gyászeset alkalmából.

A vendég

Írta: Mihály László

A tropikus, heves zápor kővér cseppjei viszuszuhatagoztak az ablak párkányára. Villámok téptek bele a szinte feketére szürkült égboltha s egy-egy erős dörrenésre mintha csak alapjaiban rászakított volna meg az ódon villa. „O, Madonna mia!” — verődött fel néhány szőfözlány odalennről, ahol pár elkésett halász igyekezett fedél alá a falucska girbe-gurba utcáin.

Az idegen férfi is látta ezt. A negyvenedik év fele haladó test, bár hízásra volt hajlamos, mégis őrizte az alak ideális szépségét. Tagjain megfeszült a nem túlságosan hívalkódó, bár előkelő származását eláruló öltözék. Térdnadrágja is simább volt és ujjain is kevesebb a csipke, amint ezt Párizsban jelenleg szokták. Ott állt az ablaknál hátrahúzott kézzel. Szálfa-termete parancsoló volt, határozott, amint ezt megszokták tőle Weimarban, ahonnan a hercegi udvar köréből kiszakította magát egy ideje. Nemes vonalú homloka mozdulatlan maradt, arcizma sem rándult meg az elemek tombolására, csak a kinti szaladók gyermekes ijedelmé kint végig erős karakterű arcán mindannyiszor valami enyhe ki-mosolyt. A szemében is megcsillant ez a hideg fény: a bölcs, szenvedélytelen s a dolgokat a magaslattól néző ember felülemelkedése. A tiszta szellem, amelyből kidesztillálódott minden salak. Meg tudta számítani ellenfeleit egyetlen ilyen pillantásával, de most senki sem látta. Egy-magában volt. Mozdulatlan, szinte fejedelmi öntudattal cövekelődött a helyén.

Kopogás koccant az ajtón. A márványszobor megmozdult:

— Avanti!

Kissé görnyedt hátú, öreg szolga lépett be. Fekete hajában ezüst szálak. Borotvált, ráncos arca hosszasan megnyúlt. Beleidezződött könyvedséggel hajolt meg:

— Eccelenza!

— Ah, maga az, Salvatore? — szólalt meg a magasrangú idegen olaszul, de kemény német kifejtéssel, némi érdeklődést mutatva, bár tudta, miről van szó, hiszen a szolga kezében ott pislogott a viasztekercs.

Salvatore odalépett az íróasztal elé és a káros ezüstgyertyatartó viaszgyertyáit meggyújtotta.

— A vihar egész éjszakai sötétséget teremtett — magyarázta munkája közben, vigyázva, hogy beszédje kotnyeleskedésnek ne tűnjék fel gazdjára illusztris külföldi vendége előtt.

Hirtelen erősebb dörrenés és pillanatra mindent megvilágító villámcsapás nyargalt végig odakünn. A következő csattanásból következtetni lehetett, hogy közelben sújtott le a borzalmas mennykő.

Salvatore megreszkedett. A tekeres majdnem kiesett félközéből, másikkal meg keresztet vetett.

— O, Santissimo! — rebegte elhalóan — könnyűl meg szegényeken...

Az idegen úr észrevette ezt az ösztönös mozdulatot. Ugyanaz volt, mint az elébb odakünn a vihar elől menekülő halászoké:

— Mint vélekedik maga az égi háborúról, Salvatore? Mit gondol, mi az előidézője? — kérdezte nem kis maliciával hangjában.

— Az Ur haragja, Eccelenza — felelte alázatos fejbőlintással az öreg. — Madonna segítségével legyen azokkal, akiket künn talált a nyílt tengeren...

— Az Ur haragja? Mindenesetre megható és érdekes ez a gyermekes hit, Salvatore, bár nem segít azokon, akik kinn rekedtek... Maga még sohaem hallott az elektromosságról? Eh, mit kérek, hogy is hallott volna?! — vont vállat könnyedén az ész világosságának tudatában — inkább magához fordulva és hazája bölcselői és tudósai jutottak eszébe s nyomban utána az, hogy túlsokat is foglalkozott már ezzel a korlátolt észű szolgálával.

— Van még valami elvégezni vagy jelenteni valód? — fordult gögös hangszílyal az öreg felé: — Parancsol talán befűtteni, Eccelenza? Nyirkosak és hidegek a kőfalak s ez a nedves

— mutatót a hideg szájjal ásító kandallóra.

— Ugyan! — legyintett elutasítón s amint a vacogó fogú Salvatorera nézett, eszébe jutott a novemberben Rómában töltött idő, amikor a nyúlós, hideg zápor hasította végig a Örök várost. A lakosok félig megfagyva mondogatták: „brutto tempo” s majd megveszekedtek a fázásukban... Pedig mi ez az otthoni német telek fogcsikorgató kemény hidegéhez képest?

— Továbbá — folytatta Salvatore — a Marchese úr tisztelettel kérdezteti, ideparancsol-e tállatni, avagy pedig a közös estebédén öhajjt megjelenni?

Az előkelő vendég homlokán ránc szalad végig. Lám, még a gondolatát is ellesik:

— Ide kérem az estebédet!

— S a Marchese úr aziránt is érdeklődik — szölt Salvatore szertartásosan —, részessít-e abban a kitüntetésben az Eccelenza, hogy magas ígérete szerint, részt vesz a holnapi vadászon?

— Mondd meg a Marchese úrnak, hogy igen kitüntetés figyelmessége s részt veszek a vadászon — felelt nyugodt hangjából kicsendülő némi türelmetlenséggel.

A vendég egyedül maradt; és újra az ablakhoz lépett. Lám, amíg beszélgettek, a vihar is kifújta mérget.

Szétártá az ablakszárnyakat és kikönyökölt. Kellemes, lágy szél borzolgatta meg fűrtjeit. Az ég újra kék, a tenger megint azürszínű és csendes. Soós párája fölcsapott ide s hallhatóan hangzott a pihegése. A Nápolytól délre levő halászfaluca félkaréjban terpeszkedett a kis öböl fölött, a lapos cseréptető s szőlővel futtatott roz-zant házikók úgy bújtak meg a part kopár szik-láiban, mint a madárfészek. S a zivatar után a keskeny egymásra saúfolt utcácskák megteltek zibongó néppel s mint a megszavart hangyaboly sűrűgtek és forogtak. Ott a maréknyi piazza sarkán a Madonna megbarnult képe előtt ájtatos kezek megint meggyújtották a vihartól kialudt mécseket.

Az idegen ezt is látta s elnéz s talán kissé lenéző fölénnyel és mosolygott.

A Dunabizottság Belgrádba költözik

Budapestről jelentik: A nemzetközi Dunabizottság Bécsből Belgrádba tette át székhelyét. A hivatalok átköltöztetése már meg is kezdődött.

Új utakon halad Németországban a kézműipar a bőriparban

Az augusztus 28-án megnyíló nagy ősi Lipcsei Vásáron bemutatásra kerülnek azok az új feldolgozási módszerek, melyek a kézi bőripar terén ma Németországban sikeres kísérletek után rendszeresítve lesznek és amely az egész bőripari feldolgozási módszerekben új korszakot jelentenek. A szakértők abból az alapítélemből indultak ki, hogy nem elegendő, hogy ma a kézműiparban a bőr feldolgozásánál csak az anyag szépségének és színének van nagy jelentősége, hanem nagy fontossággal bír, az anyag minőségére azon kísérlet, hogy sikerül-e a feldolgozóknak az anyag természetességét megtartani, érvényrejuttatni. Egy példán rámutatunk arra, mire is törekednek ma a bőripar tökéletesítése terén Németországban. Ma szívesen dolgoznak fel halbőrt, melyet eddig többnyire festve hoztak forgalomba. Ma már arra törekednek, hogy ezen anyag a természetes színének és a bőr eredeti rajzának megtartása mellett dolgoztassék fel és hozassék forgalomba, miáltal tökéletesen érvényesül a bőr rajza és színe a maga természetességében. Ezen műfeldolgozás nagy elővigyázatosságot, gondoskást kíván, de feltétlenül nagy előnyre válik az anyagnak, mert természetességét hűen visszaadja. A színes bőrképzés a pasztellzerű színek és azoknak kombinációját főképpen azok a színek, melyeket ma a nagy publikum előnyben részesít. A legújabb női bőrtáskákban és férfi aktatáskákban még az elzáró anyag is bőrből van, úgy hogy idegen anyag ezen új árukon nem is található fel. Eredeti újdonság még az utazótáskákra és esernyőkre alkalmazott névjegyartók is, melyek zártak, tehát maga a címjegy nem látható.

A „Migron” csengő rímei muzsikáltak a szívében... Kenet du das Land? Mit keres itt? Igen, itt virul a citrom és narancs és hajt magásra a babér, amely a költők homlokát van hivatva koszorúzni s leginkább az óvét. De mit keres itt? Amilyen szomjas vággyal és mohón kíváncskozott belekóstolni mindenbe, annyira finnyásan vonta félre száját már az első falatoknál. O Aessisiben is valami mosdatlan barát finnyához akarta elcipelni őt a cicerone... S igazán idegen számára ez a nagy hangosság, ez a nem túlságosan nagy tisztaság, ez a csalafintság, ahogy az idegent körülölelik. Még a jámborságukat sem bírja, túlzottnak találja, nem is őszinték. De nemcsak Salvatore ilyen és a kinti halászok, hanem nagy költőjük Dante is. Az Inferno-ja fertelmes, a Purgatorioja tele van értelmetlen rébuszokkal, a Paradiso-ja pedig rettentő unalmas... S a karneválok, amelyeknek Rómában szenttanuja volt! Micsoda égreörö csiricsáré, miféle fékevesztett tarka, lármas bohóckodás! Fület és izlést sért. S mégis mi tartja itt?! Dallamos nótafoszlányt sodort fel a szél alulról. Egy kecskeny, fehér vitorlájú bárka ringott közvetlen közel a part mentén s benne ülő halászok énekelgettek:

Canto l'armi pietose, e'l Capitano
Che'l gran sepolcro libero di Christo...

Meghökken. Mi ez? Hiszen ez Tasso! Világosan hallja. S egyszerű, tudatlan, babonás halászok énekelik az ő strófáit.

Ellépett az ablaktól és heves léptekkel, kezét hátrátéve sétált végig a tereben. Időnként meg-megtorpant, elgondolkozott:

— Mikor énekelik honn így az én verseimet?! — kiáltott fel egyszerre szenvedélyesen, teljesen kiesve eddigi rezervált, hideg merevségéből.

Most már világos lett előtte: Miért vágyódott ide. S miért késedelmeskedik a hazatéréssel.

S ezzel leült az íróasztal elé, a nehéz bronz kalmárisba belemerítette a kihagyott lúdtollat, hogy papírra vesse ezt a mai különös élményét, amelynek végére, keményebben, mint máskor, róta oda a nevet: Goethe.

A csehszlovák kormánypártok közvetlen tárgyalásokba kezdtek a szudéta-németekkel

Runciman lord tanácskozássra hívta meg a csehszlovákiai magyarság vezetőit

Prágából jelentik: Az egyesült magyar párt irodájában csütörtökön délelőtt kézbesítették Lord Runciman meghívását. A meghívót Runciman titkára írta alá és abban a csehszlovákiai magyarság vezetőit, dr. Szülő Géza, dr. Jaross Andor és gróf Eszterházy János képviselőket péntek délelőttre hívta meg a lordhoz. A magyar képviselők ezalkalommal átnyújtják az egyesült magyar párt emlékiratát, melyben a nemzetiségi kérdés megoldására teszik meg javaslatukat.

Csütörtökön máskülönben lord Runciman ismét tárgyal a szudéta-németek vezetőivel. Majd a szudéta-német képviselők csütörtökön délután részt vettek a kormány-koalíció pártjai bizottságának, az úgynevezett hatos bizottságának az ülésén, melyen a kormány részéről Hodzsa miniszterelnök, Czerny és Krofta miniszterek jelentek meg. Az ülésen Hodzsa miniszterelnök ismertette a kormány álláspontját a nemzetiségi kérdés megoldásáról, aztán ezzel szembeállította a szudéta-németek javaslatát s így kijelölte,

hogyan mi az a távolság, amit át kell hidalni. A miniszterelnök után több kormánypárti képviselő is felszólt. Jövő héten a szudéta-német képviselők fognak válaszolni, s evégett ezeket a tanácskozásokat folytatják.

A németek július 25-ike óta semmiféle közvetlen tárgyalást nem folytattak a kormánnyal. Most pedig a hatos bizottság keretében nemcsak a kormány tagjaival, de egyúttal a kormánytámogató pártokkal is a nemzetiségi kérdés megoldásáról érdemleges tárgyalást folytattak. Politikai körökben a szembenálló pártok e közös tanácskozásának nagy jelentőséget tulajdonítanak.

EGY NÉMET REPÜLŐ VISSZAADTA A CSEH REPÜLŐK HIVATLAN LÁTOGATÁSÁT.

Prágából jelentik: Csütörtökön Turkau város felől egy német repülőgép repült be cseh területre. A gép Wegerndorf repült azután onnan visszatért. A berlini cseh ügyvivő tiltakozott a német gép látogatása ellen.

Béke a mandzsuriai határon

A vegyes bizottság működése idejére a két hadsereg még hátrább állásokba vonul vissza. A római lapok tüzzel való játszásnak mondják az oroszok zavaró beavatkozását

Tokióból jelentik: Augusztus 15-én délelőtt 12 órakor a japánok a mandzsuri határon mindkét ellenes fél beszüntette a harcot. Kürtjelekre megkezdtek a japánok a visszavonulást és egy kilométerre vonultak vissza ideiglenes állásaikba. Ezután orosz-japán vegyesbizottság katonai szakértői megkezdtek a Csankufeng körül domboktól délre a tartós állások meghatározását. Valószínűleg pénteken délre befejeződik ez a munka, s akkor mindkét fél csapatai az így meghatározandó pontokon helyezkednek el. Azután kezdődik a határmegállapító vegyes-

bizottság helyszínelő eljárása, mely hivatva lesz a határvidék végérvényes eldöntésére.

Rómából jelentik: A Havas-ügynökség római jelentése szerint az orosz lapok vezető helyen közlik az orosz-japán fegyverszünet hírére örömmel állapítják meg, hogy a józan ész győzött. A „Messagero” megállapítja, hogy egyik fél sem akarta a háborút. Bármilyen legyen azonban a jövő alakulása, Japánnak nem kell félnie semmitől. Az oroszok úgy látszik, csak a japánok Hankau elleni előnyomulását akarták megzavarni és számot vetettek azzal, hogy a tüzzel játszanak.

Hankau elfoglalására újból megindult a japánok nagy támadása

Hankauból jelentik: A japán repülő óriás méretű támadást intéztek Hunan tartomány ellen. Összesen száz repülőgéppel szállt a tartomány felé és annak 13 városát összebombázta. A legerőteljesebb volt a légi támadás Vu-csang és Han-jang városok ellen, melyek Han-kou szomszédos városai. Ezen a két helyen a repülő-támadásnak 680 halott és rengeteg súlyos sebesült áldozata van.

Tokióból jelentik: A Domej-távírtéri iroda jelentése szerint, csütörtökön virradó éjjel nagyobb kommunista csoport támadta meg a tiencsini kínai negyedben lévő fogházat és mintegy két-

száz foglyot kiszabadított. A katonaeszközök közebe és sortüzzel kergette vissza a támadókat, akik közül nyolcvanöt letartóztattak.

A TÖRÖK KÜLÜGYMINISZTER TILTAKOZOTT A JAPÁN DIPLOMATÁK ISTANBULBA TERVEZETT TANÁCSKOZÁSA ELLEN.

Ankarából jelentik: A japán kormány a maga európai nagyköveteivel és követeivel diplomáciai tanácskozást akar tartani, hogy azon megbeszéljék a kommunista-ellenes egyezmény alkalmazásának lehetőségét. A japánok az értekezletet Istanbulban tervezték. Most azonban Rüdji Arras török külügyminiszter meglepetés-szerűen kijelentette, hogy tiltakozik a tanácskozásnak török területen való megtartása ellen, mert azon egy olyan ország, Szovjetországgal érdekeiről lehet szó, amely Törökországgal baráti viszonyban él.

Lengyelország megszünteti a Népszövetség melletti diplomáciai képviselőt

Varsóból jelentik: A lengyel kormány megszüntette a Népszövetség melletti állandó képviselőt. Illetékes helyen hangsúlyozták, hogy ez az intézkedés még nem jelenti azt, mintha Lengyelország kilépett volna a Népszövetségből is.

A „Bucuresti Hónap” emlékbélyege. Mint ismeretes, a „Bucuresti Hónap” alkalmából bélyegsorozatot adott ki a posta. Képünkön a Károly-fejes emlékbélyeg látható, amely nagy keresletnek örvendett.

Egy délután az Örmények szigetén

San Lazzaro, aug. hó.

San Lazzaro: az örmények szigete itt van Velencétől egy ugrásnyira, mégis kevesen tudnak róla, kevesen ismerik. Talán azért, mert túlságosan közel van, talán azért, mert nagyon sok erre felé a kis sziget. Ugy bukkan fel egyik a másik mellett, mintha szabályos pontossággal hintették volna el a kis földdarabokat az Adria kék vizében. Mindegyiket nehéz felkeresni, így aztán el-sikkad San Lazzaro is, amellyel pedig érdemes megismerkedni.

Ez a kis földdarab az örmények szigete, még pontosabban: az örmény kultúra szigete. Sok viszontagságot, sok vihart átélt, sokat üldözött kis nemzet ápolja itt a kultúrát. Ezen a kis szigeten az örmény kultúra valóságos kin-cseit halmozták fel és a sanlazzarói kolostorban dolgozik az örmények különleges nyomdája, amely harminchat nyelven készíti s küldi szét a világba az örmények valóságos iratait.

A mechtaristák

Csendesen úszik a gondola a kis sziget felé. Ahogy közelebb érünk, a szikrázó napsütésben már kibontakozik az örmény kolostor, amelynek piros fala élénken elüt a tenger kékségétől és a körötte sorakozó zöldnövény fától. Miniatűr kikötőbe sikklik a gondola, felmegyünk a moszatos kölépcsőkön és már ott vagyunk a sziget kis paradicsomában. Csupa virág minden és a tengerre zölddel futtatott kényelmes terrasz nyúlik. Az arnyékos terraszon három fekete reverendás szemüveges mindjárt felemelkedik és élénk siet. Örmény pap üldögél, az egyik: szürkűlő szakállas, szemüveges mindjárt felemelkedik és élénk siet. Frater Philip Jadighiar, az örmény kolostor jelenlegi vezetője. Tudott az érkezésünkről, már vár bennünket s ettől kezdve velünk tölti az egész délutánt, szíves szeretettel kalauzol az örmények kis szigetén.

— Ezen a szigeten — mondja Jadighiar doktor — az úgynevezett mechtaristák élnek. Húszan vagyunk a sziget lakói és húsz örvény ifjú él még itt, akik a mechtaristák irányítása és tanítása mellett készülnek az életre...

Kik a mechtaristák?

A rend nevét alapítójától, a kisázsiai Mechtar-tól kapta, aki 1700-ban Konstantinápolyban kis társaságot gyűjtött maga köré azzal a céllal, hogy az örmény kultúrát minél szélesebb körben terjessze. És már az 1700-ban alakult rendnek megvolt a saptörvénye, amelyen örmény könyveket, elsősorban vallásos iratokat sokszorosított.

A leprasziget

Mechtarra és híveire sok vihar és megpróbáltatás várakozott. Egymást követték az üldözések, zaklatások, mire Mechtar Konstantinápolyból a velencei köztársaság uralma alatt álló Modonebe vezette híveit. Mechtar hívei csatlakoztak a római katolikus egyházhoz és szertartásuk csak annyiban különbözik a katolikus egyház szertartásától, hogy a latin nyelv helyett az örmény nyelvet használják. XI. Kelemen pápa jóváhagyta a rend alapszabályait és elismerte Mechtart az új és független közösség első apátjának.

Dr Ernst Häckel tanár nyelvpedagógus
VILAGMODSZERE

Tanuljunk könnyen, gyorsan angolul!

Az angol nyelv alapos elsajátításának könnyű és gyors módszere mindenki számára.

Irta: Dr Szenczi Miklós

az Aberdeen-ni egyetem (Nagybritánia) Magisztere a báró Eötvös József Collégium tanára.

A helyes kiejtés pontos megjelölésével, szöveggyűjtemény és a feladványok megjelölésével, dr Ernst Häckel tanár már ismert és közkezeletű módszere szerint feldolgozva és összeállítva, a kiváló szerző neve és a Häckel módszer világsikerre biztosítottai az angol nyelvtan újszerűsége, kiváló értékei és rendkívül használható voltának.

Ez az az angol nyelvtan, melyből valóban a legrövidebb idő alatt, fáradság nélkül, örömmel és tökéletesen sajátíthatja el mindenki a ma már nélkülözhetetlen angol nyelvet.

Erre a könyvre vártunk!

Igen szép és gondos kiállításban fizve 215 lei

Tizenkét évet töltöttek Modoneban a mechtaristák, azután a velencei és török háborúskodás hullámai elcsaptak a csendes kolostorba is. A törökök feldúlták, felégették a modonei kolostort, néhány mechtarista szerzetest fogságba hurcoltak, a többi pedig — elmenekült.

A mechtaristák megadással túrték sorsukat, hiszen az örmény népek végzettségük az üldözöttség. Médek, perzsák, arabok, oroszok, görögök, törökök üldözték őket az évszázadok során — a szétrombolt, úszkós otthon fájdalmas megszokás volt előttük. Mechtar menekült tovább, Velencébe került a kis társaság — itt kértek bebocsátást, letelepülési engedélyt.

Giovanni Cornaro dozse egy halványan látszó kis szigetre mutatott:

— Látjátok azt a szigetet? Ott megtelepedhettek!

Mechtar megköszönte az engedélyt és elindult a sziget felé. A velenceiek babonás tekintettel kísérték hajójukat, mert ezt a szigetet minden velencei messze elkerülte. Évszázadok óta nem tette lábát élő ember a kis földdarabra.

Valamikor a leprasziget gyűjtőhelye volt a sziget. Már vagy két évszázada, hogy rombadőlt az épület, amelyben a leprasziget laktak, összeomlott a kis kápolna és elhagyott volt minden — mégsem mert senki a szigetre lépni.

Mechtar és társai áthajóztak és a rombadőlt épület köveiből felépítették a kolostorukat, a templomukat.

Azután sajtóprést hoztak és folytatták a Konstantinápolyban megkezdett, Modoneban tovább vitt munkát.

Az egykori lepraszigetből lett San Lazzaro.

Az örmények nyomdája

Az évszázadok során persze épült és szépült San Lazzaro. Mechtar, az alapító a sziget templomában, az oltár alatt alussza örök álmát, utódai a mechtaristák pedig a rendalapító szellemében dolgoznak tovább.

A régi épülethez, amelyet a leprasziget házána köveiből emeltek, ma már új és új épületszárnyak tapadnak, csinos templom karcsú tornya emelkedik az égnek, boltíves, oszlopos folyosók kötik össze az épületeket s az épületek négyszögében pálmák, indiai cédrusok és rózsaszín-virágú leanderek pompáznak.

Kétszáz esztendő a sanlazzarói kolostor s ez alatt a kétszáz év alatt folyton gyarapodtak az értékei. A kolostor nyomdája előbb csak vallásos iratokat készített — ezek közül leghíresebb az a könyve, amely harminchat nyelven sorakoztatja fel a legszebb örmény imádságokat —, később azonban ki-gyészledett a nyomda programja s a világirodalom legnagyobb remekait nyomtatja ki örmény nyelven s küldi szét a világ minden részében elszórtan élő örményeknek.

Örmény papok dolgoznak a szedőszekrény mellett, örmény papok hajtják a gépeket.

A nyomdai termék mellett külön érdekesség az expedíciós szoba. Becsomagolt, útrakész könyvek sorakoznak egymás mellé. Az egyik Kis-Ázsiába indult, a másikon New Yorkba szel a címzés, a harmadikon Cap Townba. Az örmények szétvetődtek a világ minden részébe, de San Lazzaro a legmesszebbre vetődött örményben is ébrentartja az örmény kultúra iránti szeretetet. Könyvek, folyóiratok indulnak el és a görög-vonalú betűk figyelmeztetik a messzire vetődött embereket: ne feledd: örmény vagy, ne feledd a nyelvedet.

Harmincötezer könyv

A sanlazzarói örmény nyomda eddig 1500 könyvet adott ki, a könyvkultúra azonban nemcsak a könyvkiadásban érvényesül, hanem egészen különleges értékű az a könyvtár, amely az emeleti termeket tölti meg. Harmincötezer kötetből áll a sanlazzarói könyvtár, amely elsősorban az örménynyelvi köteteket foglalja magában, de rengeteg a tudományos könyvtárak közöttük. Több, mint kétezer örmény kéziratot őriznek, amely közül soknak az értékét az a körülmény adja meg, hogy a könyv görög eredetűje elveszett.

A leghíresebb könyv egy 902-ből származó biblia, amely Melke örmény királynője volt.

És a könyvek mellett is sok érték és érdekesség. Egy földgömb — Don Carlos ajándéka, üveg alatt egy gipszszobor: Napoleon fiát, a gyermek római királyt ábrázolja — Canova szobor-vázlata.

Az egyik teremben háromezeröttszáz esztendő s múmiával találkozunk. — Luxorban találták és Jussuf bey, Mehemet Ali örmény származású egyiptomi hadügyminisztere

ajándékozta a sanlazzarói kolostornak. Csodálatos épségben van a múmia, a megfeketedett fej megdöbbenően megtartotta a vonásait, azt mondják a British múzeumban sincs ilyen tökéletes épségben megmaradt múmia. Hieroglifás gyöngyhímzésű takaró borítja, amely alól kikandikál a két láb — mintha fekete márványból faragták volna ki.

Kövé István és a Kossuth-bankó

Magyar vonatkozású emlékekkel is találkozunk.

Egyik a magyar lexikonokban is megemlített A kővér István, aki San Lazzaro harmadik apátja volt és éppen a legnehezebb időkben, a napoleoni megszállás alatt irányította a kis sziget s a mechtarista rend életét.

Napoleon fel akarta oszlatni a mechtaristákat. A kis sziget lakóinak sorsa menthetetlennek látszott, Kövér István azonban, aki kora egyik legműveltebb embere volt és különösen külföldi franciákkal volt szívélyes barátságban, ezeken az összeköttetéseken keresztül igyekezett Napoleont céljától eltántorítani. Aztán nagyon erőteljes pártfogót talált Beauharnais Jozefin fiában, Jenő hercegen, aki meglátogatta a mechtaristákat és meglepte az a szellemi kultúra, amit a kis szigeten tapasztalt. Beauharnais Jenő járt közbe azután Napoleonnál, aki megkegyelmezett a mechtarista rendnek.

A másik magyar vonatkozású érdekessége a sanlazzarói kolostor érdekes pénzügyi teményében fedezték fel. A világ legkülönbözőbb és legváltozatosabb időkbeli származó pénzei sorakoznak az üvegszekrényekben s az egyikben a legendás Kossuth-bankó villan a szemünk elé.

Ahol Byron dolgozott

A sanlazzarói kolostor folyosói, termei képekkel vannak tele. Szinte túlszűfoltalt sorakoznak egymás melé a festmények.

— Most gondolkozunk azon — mondja Jadighiar aya —, hogy szakértőt hívunk meg a kolostorba, aki rendszerbe foglalja majd a képeket, amelyek között sok rendkívül értékű festmény van...

Főként az örmény festőket gyűjtötték össze — az igazi értéket azonban nem ezek jelentik, hanem a rengeteg képből is kiváló nagy mesterek alkotásai: egy Rembrandt portré, egy Rafael, néhány Guido Reni, egy Tintoretto, Pietro Novelli megrázó erejű Utolsó vacsorája, két Ricci festmény s a festmények mellett Tiepolo különlegesen szép freskói, még a nagy mester híres velencei freskói mellett is meglepetésszerűen ható Béke és Igazság s Szent Katarina.

A kolostorban egy szobát különösen nagy becsben tartanak. Köröskörül könyvekkel telt szekrények borítják a falakat, középen hosszúra asztal, mögötte ivory-fából készült nádfonatu szék.

Ebben a szobában dolgozott hónapokon keresztül Byron lord, amikor Velencében élt s annyira megszerette San Lazzarót, hogy minden nap ájtott az örmény szerzetesekhez és nagy lelkesedéssel segédkezett egy örmény-angol szótár összeállításán.

Észrevétlenül elrepült a délután, — San Lazzaro bőkezűen ontotta az érdekességeket.

A tengeren a lenyugvó nap sugarai villannak. Haragszó csendül, a nyomdában elhalkul a nyomógép monoton bűgása és a boltíves, kőkockás folyosón a mechtarista szerzetesek lassan megindulnak esti ajtatoosságra a kis templom felé.

P. L.

P. Hittler József S. J.:

Spanyol tűztenger

Nincs Európában ország, hol égetőbb aktuál-tással jelentkeznének a katolicizmusnak lét-kérdéssel összefüggő problémái, mint Spanyolországban! Olasz légiók és német különítmények állnak ott szemben szovjet hadosztályokkal, öt nemzet bombavetői dűbörögnek a spanyol városok és falvak felett, népek szabad csapatai harcolnak egymás ellen mindkét oldalon: valamiért... A küzdelem látszólagos megoldása — nagyhatalmi érdekek összecsapása és szinte politika-alatti erőfeszítés — könnyen elsiklást enged tévmagyarázatok felé. Az olasz, francia, angol, német, szovjet-orosz érdekek robbannak össze spanyol földön: a Földközi-tengerért, a földközi-tengeri hatalmi egyensúlyért — ez a látszat!

A spanyolok háborúja ez? Miért szenved a spanyol nép öt nagyhatalom légiobombáinak és gránátjainak tűztengerében? Mi ég ama apokaliptikus tűztenger lángjaiban? — Erről szól a „Spanyol tűztenger“!

Ara kartonkötésben 60 lei és portó.

KÉMKEDES, SZABOTÁZS...

(Európai újsághír: Pjotr Uharoff orosz gépmérnököt szabotázs miatt agyonlőtték.)

Nyomorúságos, nyirkos éjszaka volt. Ott álltunk a német-litván határon, közvetlenül a litván állomás előtt elhúzódó sorompó előtt és vártuk az Oroszországból érkező vonatot. A huzó esőben piros, sárga fények gyulladtak ki az éjszakában és csak nagynehezen tudtuk elolvasni a kis határállomás nevével jelző táblán: Virbalis. A tuloldali állomás perronján két méter magas, a régi cári uniformisra emlékeztető litván katonák sétáltak feltűzőt szuronyral. Tudtuk, hogy ők is azt a lepecsételt vagonot várják, amelyet három nappal ezelőtt indítottak el Moszkvából azzal a negyvenkét európai utassal, akiket a Moszkvában székelő európai követségek sürgetésére adtak ki az oroszok. A negyvenkét ember negyvenkét borzalmas tragédiát hordozott magában. Mind a negyvenkettőt halálra — kényszermunkára ítélték az oroszok szabotázs, vagy szponázis miatt. Ezek a szerencsétlenek a 20-as évek elején hagyták el Európát, mert az akkor még hatalma delén álló néprontsajtóban úgy olvasták, hogy Oroszországban megvalósul az igazi népköztársaság és Oroszország minden dolgozót keblére fogad.

Hajnali három óra lehetett, mikor bedöcögött az állomásra a litván szerelvény. Kigyulladtak a lámpák és a „Transit” felirattal ellátott vagonot vesztélgár alá vették az állig felfegyverzett litván katonák. A kocsiból háromtagú bizottság szállott ki és egy pillanat múlva már el is tűntek az állomásfőnökség irodájában, majd az iratok aláírása és lebélyegzése után újra eltűntek a messzi ismeretlen országból jött vagonban s a vonat lassan megindult a német határ felé.

Ismét Európában...

Már derengett a hatalmas litván erdők felett, midőn a német hatóságok is elintézték a hivatalos dolgokat és a negyvenkét ember évekig tartó kinszenvedés után ismét szabad emberként lélegzett fel.

Nem is emberek, csak emberi kreaturák ködlöttek elénk a zuhogó esőben. Az arcukon valami előtűnik ismeretlen rémület ült. Ez volt az egyetlen ajándék, amit magukkal hoztak abból az országból, ahová valamikor mint meggyőződéses kommunisták utaztak ki Európából. Ijedt, félnék pislogással néztek körül a német határállomáson, hiszen — gondolom — még esztendőnk múltán sem tudták levétközni magukról azt a réttegést és azt a félelmet, amit — mint gyökér a nedvet — odaát magukba szívtak. Az állomáska éttermében hosszú terített asztal várta a messziről jötteket. Láttam rajtuk, hogy nem hisznek a szemüknek s valami csefőzést keresnek a rendes porcellántányérok felhalmozott ételek mögött. Néhány perc múlva azonban az éhség legyőzte bennük a kételkedést és mi, akik az étterem sarkából figyeltük ezeket a szerencsétleneket, nem mertünk egymásra nézni.

Reggel nyolc órakor indultunk tovább Berlin felé, ahol már nemzetközi bizottság várta az oroszországi jövevényeket. A bizottságban helyet foglalt Kayserling gróf, a Népszövetség megbízottja, aki gyorsirásos jegyzőkönyvet vett fel az elhangzottokról.

Meggyőződéses kommunista...

Az első ember Ernst Wilhelm Szeptovszky német származású autotechnikus volt. Lassan, bizonytalanul kezdte a beszédét, s csak később szabadultak fel benne az elfojtott gondolatok, amelyeknek mindegyike vád volt a kommunizmus embertelenségei ellen.

Kis, alacsonytermetű, vékony kis emberke.

Viaszsápadt arc és mélyen a koponyában bennülő bizonytalan nézésű, tompafényű szem. A mellettem ülő orvos hozzámhajol és alig hallhatóan sugja:

— Előrehaladott tüdővész...

Azután csend ül a teremre és csak az autotechnikus Szeptovszky hangja és a protokollumot vezető Kayserling gróf tollának sercegése hallik.

— 1898-ban születtem Berlinben. Résztvettem a világháborúban, majd a világháború után beléptem a kommunista pártba és meggyőződéses kommunista lettem. Igen! Meggyőződéses kommunista voltam — tette hozzá valami különös nyomatékkal, hiszen ő már tudja, mit jelent ez a szó s mit jelentett számára az a pillanat, mikor tagja lett a német kommunista pártnak. — 1922-ben a párt kiküldött Oroszországba, mert azt mondták, hogy Oroszországnak szüksége van német technikusokra. Tehát kimentem. Az első négy hónapig egy moszkvamelletti ipartelepen dolgoztam, majd a négy hónap után nyolcvankét társammal együtt az Ural-hegységbe küldtek, ahol az egyik szverdlovski acélgyárban dolgoztam. Egyszer — ez 1924-ben történt — mondja csendesen — összetűztem a helybeli kommunista megbízottal, aki azután szabotázzsal vádolva, letartóztatott. Tudtam, hogy mit jelent, ha valakit Oroszországban szabotázs vádjával letartóztatnak. Megvesztegettem öreimet és Perzsiába szöktem. Később Asztrahánban hajóra szálltam, hogy Iránba meneküljek, de a perzsa hajóra, ahol a fűtő szolgáltam — egy orosz megbízott kíséretében feljött a perzsa követ és közölte, hogy a hajó orosz terület. Visszavitték Oroszországba s kémkedés gyanújával bíróság elé állították. Az első kihallgatásom után öt hónapig fogva tartottak egy pincehelyiségben s ez alatt az öt hónap alatt senkivel sem érintkezhettem. Az utolsó napokban már azt hittem, hogy megőrülök. Teljesen lesoványodtam, hiszen reggel forróvizet, délben híg levest, este pedig ismét sóval ízesített forróvizet kaptam százötven gramm kenyérrel. Hust, főzéléket soha... Ez Bakuban történt. Öt hónap után átvittek egy másik helyre, ahol tizennyoleadmaggammal egy tizennégy és fél négyzetméter nagyságu sötét oduban raboskodtunk. A helyi-

ségnek két ajtaja volt. Egy fa- és egy vasajtó. Megfigyeltük, hogy akik a cseka megbízottak a vasajtón vittek „kihallgatásra”, — az soha többé nem tért vissza. Három hét alatt tizennyolc ember távozott ezen a vasajtón...

— Még sem panaszkodhatom — mondta felsóhajva, — mert itt legalább nem egyedül voltam s dolgozhattunk.

— Milyen munkát végeztek? — kérdezte Kayserling gróf.

— Leginkább kivégzések után vittek ki bennünket az udvarra, ahol az agyonlöttek holttestét kellett eltakarítanunk.

— Három hónap múlva azután felmentettek a kémkedés vádjáról és egy saratovi traktorgyárba küldtek, ahol azt a megbízást kaptam, hogy javítsam meg a beküldött 112 darab traktort. A traktorokat a híres orosz traktor-center küldte. 1928 telén érkeztek a gépek, de a munkadíjat még 1929 márciusában sem kaptuk meg. Kénytelen voltam hitelbe dolgoztatni a munkásokat, de bárcsak ne tettem volna — teszi hozzá sóhajva, — A munkások feljelentettek s egy moszkvai bizottság ismét vád alá helyezte, hogy „a traktorjavításra küldött pénzt elikkasztottam.” Hiába volt minden tiltakozásom, mert az egyik zsidó népbiztos hatvanezer rubelről szóló csekket mutatott fel a tárgyaláson — s engem is elítéltek. Az ítélet három hónapi fidesztetésre szólt.

— Higyjék el az urak — mondotta kihallgatása végén a halottsápadtarcu technikus, — mindent megtettem, hogy dolgozhassak. De nem sikerült. Hol a munkások jelentettek fel, hol a cseka megbízottai. A sok feljelentésnek meg is lett az eredménye, mert a következő év tavaszán bekövetkezett, amitől réttegem és szabotázs miatt tízevi kényszermunkára ítélték. Tizennyolc hónapon keresztül jártam a munkatáborokat, résztvettem a keleti csatorna építésében is, ahol a skorbut ellen a kövekre rátapadt mohát rágtam. Tizennégyezren dolgoztunk ebben a táborban s amíg ott voltam, a fele elpusztult.

Szabotázs... Szabotázs...

— Azután a német követség közbenjárására bevagoniroztak, de ugyanakkor figyelmeztettek, hogy ha hazajövök, csak a szintizta igazat valljam. Esküszöm, hogy a tiszta igazat mondtam — fejezte be mondanivalóját Ernst Wilhelm Szeptovszky, aki az Oroszországban eltöltött 16 esztendő alatt mélyégsen megtanulta, mit jelent az a szó: Kommunizmus és mit jelent az a tollal és betűvel le nem írható államrendszer, amit: tanácsköztársaságnak hívnak.

Az új, olcsó német tömegautót most mutatták be, az európai nagydíjért való versenygyőztesei. Ebből a gépkocsitípusból most 300 ezer épül, s az ára igen alacsony. A „nép-autó” — mint képünkön látható — szemre is elég szép.

A tüdőbajos Szeptovszky után újabb Szeptovszkyak következtek. Valamikor valamennyien meggyőződéses kommunisták voltak. És ma fegyverrel mennének a kommunista Oroszországnak. Rettenetes tragédiák, leírhatatlan szenvedések bugyogtak elő az emberekből, akik áldották az Istent, hogy elkerültek az „orosz paradicsomból” és nem kell rettegniük azért a sokat átkozott valamiért, amit életnek hívnak erre Európában és ami semmit, de semmit nem számít manapság *Stalinék* birodalmában. Egy angol szabómester fajtája nyugalmával mondotta el, hogy az orosz csekával szemben még az angol követség is tehetetlen legtöbb esetben. *A vád ellene is szabotázs volt.*

— Pedig arról szó sem lehetett, csak az volt az igaz, hogy a nyugtán szereplő kétezer yard szövét helyett mindössze nyolcszáz yard szövét kaptunk. A többi ellopott. S mivel hétszáz ruhát nem lehet nyolcszáz yardból kiszabni, jött a cseka, a népbíróság és rövid negyedórás tárgyalás után kimondták az ítéletet, amely úgy kezdődött, hogy: *Szabotázs miatt...*

Egy másik — belga jövevény — szerencsétlen hasonlóképpen vallott. Ő a tejiparnál dolgozott s mivel konzervdoboz hiányában nem tudta előállítani a szükséges konzervmennyiséget, őt is elítélték. *A vád: szabotázs...*

Az utolsó megkínzott egy Volga-telepes német parasztagazda. Ő sohasem volt kommunista, hiszen aki szereti és ismeri a földet, az nem is lehet az soha. *Neki azért kellett bíróság elé állnia, mert többet termelt, mint a kulakos orosz parasztok.* Mint idegen állampolgárnak meghagyták a földjét. — körülbelül 40 hold szőlője volt — de előírták, hogy mennyi bort köteles beszolgáltatni.

— Mosolyogtam az előírt mennyiségen, mert tudtam, hogy még közepes termés esetén is teljesíteni tudom a kívánságot. Az elvtárs urak természetesen a kulakok hozamát vették alapul — már pedig azok csak ahhoz értenek, hogy miként lehet a földet tönkretenni. Megtörtént — 1932-ben — mondja nyugodtan, — hogy rézgálic helyett vasgáliccal permeteztek és az egész termésük elpusztult.

— Nos — folytatta — beszolgáltattam az előírt mennyiséget, de bárcsak ne tettem volna. Mert — és itt kezdődtek a bajok — a következő évben már háromszor annyit követeltek. Ráadásul rossz volt a termés és így nem tudtam végrehajtani a parancsot. Erre egész borkészletemet elvitték, mégpedig fizetés nélkül és földem felét felosztották a kulakok között. Mikor tiltakoztam, vád alá helyeztek s 1933-tól 36-ig tartottak fogságban. Mint később megtudtam — *spionázs — azaz kémkedés miatt...* Eleinte azt sem tudtam, mit jelent ez a szó. Csak akkor gondoltam, hogy valami súlyos dolog lehet, mikor életfogytigani fegyházra ítélték. Aztán valahogyan a német követtség kiváltott és most itt vagyok.

A birtokából kifogatott, megkínzott öreg paraszt széles mozdulattal tárja szét karját s ebben a mozdulatban nincs semmi gyűlölet, nincs semmi vád, de mindannyian, akik ott voltunk ezen az emlékezetes kihallgatáson, tudtuk és éreztük, hogy ebben a kézmozdulatban benne van minden, ami a mai Oroszországot jelenti.

Es ugyanekkor Európa liberális országaiiban burkolt tartalmu, de leplezetlen célt szolgáló cikkek jelennek meg arról, hogy milyen sérény munka folyik Oroszországban, a szovjet-paradicsomban, statisztikákat közölnek, amelyek élén az orosz ipari termelés eredményei foglalják el az első helyet és amelyek a liberális-szabadszabóműves vonalon keresztül próbálják elhárítani a tisztán nem látó európai közvéleményt, hogy Oroszország valóban a munka és a szociális termelés paradicsoma lett.

Es ha kezünkbe vesszünk egy ilyen világpolgárok által szerkesztett lapot, az egyszerű és semmitmondó „Hírek”-rovatban néha olvashatjuk: *X. Y. oroszországi mérnököt, munkást, vagy parasztot agyonlőtték szabotázs, kémkedés miatt...*

LEIPZIGER HERBSTMESSE 1938

Őszi Lipcsei Vásár

Megnyílik: augusztus 28-án

Bármilyen felvilágosítást nyújt a

LEIPZIGER MESSAMT

Leipzig, /Deutschland

60%-os utazási kedvezmény a német vasutakon.

vagy a vásár ftszeteleibeli képviselői: Eugen v. Angerbauer, Timisoara, I. Str. Gen. Praporgescu 2 Tel. 70. és Ludwig Schuster ezredes, Oradea, Str. Nic. Jorga 1. Tel. 2135.

Matrózlázadás a Déltengeren

Londonból írják: Erling Steen németalföldi származású déltengeri tengerészkapitány az 1938-as esztendővel bevonult a legendás alakok sorába. Legendák csak régen élt embereket szoktak kísérni a regékben, de Steen kapitány itt van, itt él közöttünk, mégis elterjedt a híre az Egyenlítőtől délre fekvő félvilágon s nincs az a tengerész, aki meg ne csóválná fejét kalandja hallatára, mondván: nos, ezzel sem volna jó egy fedélzeten utazni!

EGY HÜSEGES EMBER.

A Sidney Post című világlap közli Steen kalandját a legvágyálgozóbb bizonyítékok felsorakoztatásával. Tanuk serege vonul fel és igazolja, hogy jelenleg hősebb, a gazdához hűbb ember aligha él a világon, mint amilyen Steen kapitány, aki ma valahol a távoli Tuamotusz-szigeteken sétál mankóra támaszkodva.

Steen sohasem volt valami keztyűskezű ember az alkalmazottaival szemben. A Déltengeren hajóvezető nem is lehet az, mert senki a világon annyi gyűlevész fegyháztöltelek vagy kalandor nem fordul meg mint a déltengeri kikötőkben. Ehhez képest Steen a Hivaoa nevű hajóján szigorú rendet tartott s nem egyszer került lázadásba, de ezeket mindig sikerült három beosztott tisztjével levernie. Gyakran öntözte vér a Hivaoa deszkáit, de hát ez a szigetvilágban nem újaság.

LÁZADÓK KEZÉBEN.

A közelmúlt napok egyikén Steen kapitány furcsán ébredt. Amint le akart szállni agyáról, valaki megszólalt kabinjában.

— Egy lépést se, kapitány! A hajón mi vagyunk az urak. Csak egy kérdést teszlek fel: hajlandó a hajót elvezetni a legközelebbi szigetre, vagy sem?

Steen rögtön felfogta a súlyos valóságot. Éjszaka idején meglepték a tisztjeit, megkötözték és bezárták őket. Az összes személyzet fellázadt ellenük. Steen legendás szigora annyira hatott rájuk, hogy megvárták míg felébred. Nem mertek hozzányulni. Most azonban két revolver csöve meredt a kapitány feje irányába. Steen, természetesen, erélyes szavakkal utasította vésze a kérést, mire őt is lefogták, megkötözték és néhány öntöttvasgyűrűhöz láncolták. Aztán örömmel táncra kerekedtek a néhány korbácsütést mérték kapitányukra. Ez némán tűrte az ütlegeket, csak annyit jegyzett meg, hogy vihar közeledik. De ezzel sem törődött a lázadó társaság, amely rövidesen bíróságot választott és ez halálra ítélte a kapitányt.

Az ítélet végrehajtását úgy kezdték meg, hogy késekkel számos szurást ejtettek a boldogtalan ember testén. A sebeket szurokkal és kén-savval kenték be. Aztán közönséges bicsekével leberetválták Steen haját — a fejhőre legnagyobb részével együtt. Mire ezzel a körülményes munkával végeztek, a vihar már meg is jött.

DE A VIHAR KÖZBELEP...

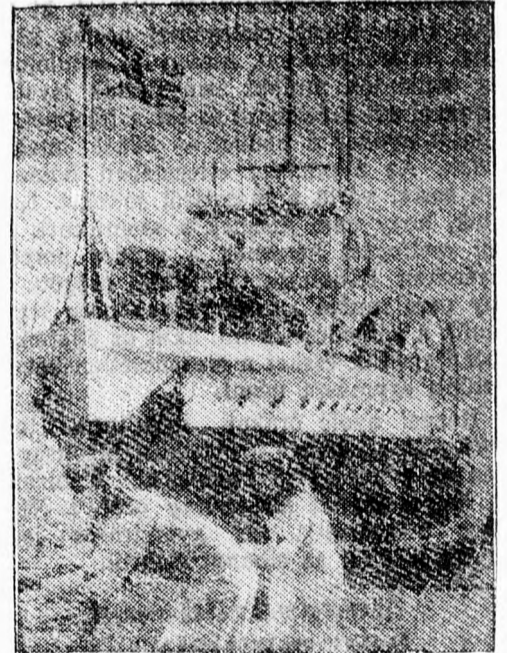
A hullámok ide-oda mosták Steen kapitány aieit testét, de mivel a csuklót vaskarikákhoz láncolták, nem bírta leszakítani a vihar a szerencsétlen, ellenben mindkét karja csontjait több helyen eltörte. Ily állapotban lógott az áldozat a láncokon, mikor a hajó oly helyzetbe jutott, hogy megfelelő vezetés nélkül feltétlenül el kell pusztulnia. Mivel pedig a legközelebbi szárazföld jónéhány száz mérföldnyire volt, a

mentőcsónakokkal való menekülés is kilátástalannak látszott.

A lázadó banda most már megijedt. Levették kapitányukat a láncokról, felmosták, magához térítették és kérésre kezdtek, adja meg az utasításokat a hajó vezetésére. És Steen, a halállal vívó ember felvitette magát a hidra, egyik tisztjét melléje adták, a hajó irányát megadták és a Hivaoa szerencsésen kikerült a vihar magvából. Ekkor a legényeég folytatni akarta a kizást, de mikor a hidhoz közeledett revolverlövések fogadták. Steen társa és a melléjük csatlakozott kormányos fegyvereket szereztek, lelőttek néhány matrózt, de mikor látták, hogy nem tarthatják magukat, egy óvatlan percben csónakba szálltak és a teljes gőzzel suhanó hajótól elszakadtak.

Két kiéhezett, megkínzott ember és egy halottnak látszó kapitány csónakját dobálták a magas hullámok hosszú napokon át. Mikor Haoszigetén a halászok rájuk találtak, a tiszt halott volt, a kormányos elvérzett, mert szomjában saját ereit vágta fel s vérből ivott. De Steen, a megnyuzott, agyonszurkált ember életben maradt! Magához tért, rögtön megadta a lázadók hozzávetőleges helyét és a szigetek kormányzó-ját felszólította, fogja el a hajót. Mert az magántulajdon, tehát meg kell menteni.

Véletlenül két torpedóromboló cirkált a szigetek környékén. Ezek vették üzöbe a Hivaoa, melyet hamarosan megis kerítették. A lázadókat lefegyverezték és egyik romboló tartja őket fogságban. Kihallgatásuk alkalmával kiderült Steen kivételes hősiessége. Társasága rögtön orvost küldött hozzá repülőgépen. Steen tehát életben marad, de bántalmazóra kötél vár. És maga az eset bevonul a legendákba. A Steen esetét évszázadok múlva is mesélgetni fogják egymásnak a világot keresztül-kasul utazgató tengerészek.

Az angol tengerészeti miniszter Németországban. Az angol tengerészeti admirális első lordja, Duff Cooper, kevéssel az angol királyi pár franciaországi látogatása után szintén Franciaországba látogatott és onnan most Németországba érkezett. Képünkön az admirális vezérhajója látható a német kikötőben.

HIREK

MAGYAR LAPOK Keresztény magyar napilap

Oradea, Strada Pegele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Budapesti Egész évre 600 fillérre 400
negyedévre 210, egy hóra 70 lei.
Magyarországon: Egész évre 50 P, fél évre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 12-27.

Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Kéziratokat nem ösztönk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint várható időjárás: Felhőátvonulások, több helyen megint eső és zivatar, a hőmérséklet kissé csökken.

Román stílusú pavilonokat építenek a határmentén. Bucuresti. Saját tud. A nemzeti turista egyesület két román stílusú pavillon építését kezdte meg. Az egyiket Giurgiu, a másikat Halmi mellett építik fel. Ezekben a pavilonokban helyezik el a határrendőrséget, a vám-tisztviselőket, a nemzeti bank valutaváltó irodáját, a nemzeti turista intézet információs irodáját, azonkívül benzín és olajkutató, garázst és autók részére javító-műhelyt. A két pavillon már november elejére elkészül. A nemzeti turista egyesület az ország határai mentén még több ilyen pavillon létesítését vette tervbe.

A BELÜGYMINISZTER RENDŐRSÉGI TISZTVISELŐKET BÜNTETETT MEG. Bucurestiből jelentik: A belügyminiszter több rendőrségi tisztviselőt és közrendőrt büntetett meg a büntetések indokolási között a következők szerepelnek: megintés, tizenöt napi fizetésvesztés, hosszabb vagy rövidebb ideig tartó felfüggesztés, áthelyezés, rendelkezési állományba való helyezés. Az elkövetett vétségek között található: hanyagság, fegyvelemsértés, hivatalból való hiányzás, tapintatlanság, méltatlan viselkedés és hatalommal való visszaélés, őrhelyelhagyás, részegség, botránkokozás, megvesztegetés, verés és más hasonlók.

Visszavontak 34 italmérési engedélyt. Szatmár. Saját tud. A pénzügyvizsgálatosság ellenőrző szervei, a helyi közegészségügyi hatóságokkal, felülvizsgálták a falusi italméréseket és kocsmákat. Ennek eredményeképpen a pénzügyvizsgálatosság szeptember elsejével 34 italmérési engedélyt bevont, mert a helyiségeket alkalmatlannak találták.

MEGSZÖKÖTT EGY RAB. Szatmár. Saját tud. Varga Sándor három évi fogházra ítélt betörőt a Willinger-féle téglagyárhoz munkára vitték. Varga itt engedélyt kért, hogy cigarettára gyujtson. Bement a közeli házba és meggyújtotta cigarettáját. Visszatérőben futásnak eredt és eltiúnt a közeli kukoricásban. Hosszas hajszá után Aranyosmedgyesen elfogták és vasbaverve visszahozták Szatmárra.

Nyolcezer adókievetést felülvizsgálnak Szatmáron. Saját tud. Csütörtökön pénzügyminiszteri rendelet érkezett Szatmárra. A rendelet értelmében az adókievetéseket a pénzügyvizsgálatosság köteles felülvizsgálni. A tisztviselők átnézik a vállalatok, kereskedők, iparosok és háztulajdonosok könyveit, megállapítják a tényleges jövedelmet és azt az adókievetésnél feltüntetett jövedelem összegével együtt felküldik a pénzügyminisztériumba. A rendelet következtében Szatmáron nyolcezer esetben végzik el a felülvizsgálást.

Püspökiürdőbe érvényes kedvezményes kád- és tüskörfürdőjegyek kiadó-hivatalunkban kaphatók.

PÁLYÁZATI HIRDETÉS.

A terebesi egyháztanács a II. tanítói állásra pályázatot hirdet. Határidő augusztus 26. Iskola német tannyelvű. Fizetése 13.500 lei.

Parochia Romano Catolica.

Harmincöves papi jubileum. Temesvár. Saját tud. Vasárnap, a harmadik kerületi templom búcsú-ünnepén üli meg 30 éves papi jubileumot P. Kerl Norbert plébános, a Szalvatorianus rend volt tartományfőnöke. P. Kerl Norbertet, — aki teljes odaadással vezeti a plébánia ügyeit, — a hívek ebből az alkalomból bensőséges, cézinte ünneplésben részesítik.

MÉG EBBEN AZ ÉVBEN MEGNYITJÁK AZ ELŐKÉSZÍTŐ TEXTIL-ISKOLÁT. Bucuresti. Saját tud. Csütörtökön a nemzetgazdasági minisztériumba a textil ipar képviselőit hívták össze. Az értekezleten a technikai személyzet részére előkészítő iskola létesítéséről tárgyaltak. Miha Constantinescu nemzetgazdasági miniszter kérte a vállalatokat, hogy járuljanak hozzá az iskola létesítésének alapjához. A miniszter bejelentette, hogy a nemzeti bank erre a célra félmillió leit ajánlott fel. Az előkészítő iskola még ebben az évben megkezdí működését.

Zürichi záriat: Párizs 11.89 fél, London 21.29, Newyork 436.62, Brüsszel 73.65, Milánó 22.98, Amszterdam 237.85, Berlin 175.12, Prága 15.08, Varsó 82.25, Belgrád 10, Bucuresti 3.25.

FELÜLVIZSGÁLIÁK AZ ÖSSZES GÉPKOCSIVEZETŐ IGAZOLVÁNYOKAT. Bucuresti. Saját tud. Augusztus 20-ig felülvizsgálják az összes gépkocsivezetők igazolványait. Az igazolványokat ugyanis a hadkiegészítő-parancsnokság kiküldöttje is pecséttel látja el.

Elkészült a vádirat Temesvár város főmérnöke ellen. Temesvár. Saját tud. A városi vezetés annakidején — mint jelentettük — bűnvádi feljelentést tett Suciú Adrian városi főmérnök ellen és hét vádpont alapján kérte az ügyészségi eljárás megindítását. Suciú főmérnököt azóta letartóztatták s a legutóbbi ügyében elkészítették a vádiratot is. A vádiratból kitűnik, hogy a vizsgálóbíró a város részéről emelt vádak egy részét látta csak beigazoltnak, úgyhogy három pont alapján emelt vádat a tartóztatott főmérnök ellen. Suciú főmérnök a vádirat szerint, mint a városi kertészet vezetője a közparkokban lekaszált fűvet városi gépkocsikkal a saját gazdaságába szállította. A gyapjuipar részéről igényelt hatholdas telket négyezer leire becsülte fel hivatalosan, holott a vádirat szerint négyöt millió az értéke. Végül — a harmadik vádpont szerint — a városi kötelep bérlistáin szerepeltette a mosniti községi bírót és a saját tehenészetének vezetőjét, amivel százhatvanháromezer leire károsította meg a várost. A vádirat a büntetőtörvénykönyv s a közvagyon megóvásáról szóló törvény alapján kívánja a főmérnök megbüntetését. A városi vezetés, mint értesülünk még nem döntött arravonatkozóan, vajjon az általa felhozott további négy vádpontban felsorolt dolgokban fenntartja-e a magánvádat, vagy sem.

BEZÁRTAK EGY FŐVÁROSI KÁVÉHAZAT. Bucuresti. Saját tud. A fővárosi rendőrség bezárta és kiürítette a Boulevard Elisabetin lévő, Boulevardul Palace kávéházat. Ez az intézkedés addig marad érvényben, míg a szálloda vezetői bizonyos közegészségügyi intézkedéseket nem hajtanak végre.

Felhívás. Tisztelettel felkérjük összes tagjainkat, hogy a f. hó 13-án, szombaton este 9 órakor a városi Strandon tartandó össziiparosok vacsoráján megjelenni sziveskedjenek. — Az „Építőiparosok Szövetségének” Elnöksége.

Életbevágóan fontos orvosi könyvek asszonyok és anyák részére!

A nő a változás korában

Egy tapasztalt nőorvos megfigyelései és gyakorlati tanácsai. (25 ábrával.) Irta: dr. Földes Lajos Ára 95 lei

A fiatal anya

Egy gazdagon illusztrált könyv tartalmazza mindazt, amit a fiatal anyáknak szülés előtt és után, valamint a csecsemő ápolásáról tudniuk kell. Irta: dr. Földes Lajos Ára: 95 lei

A női betegségekről

Megelőzés — Védekezés — Gyógyítás.

E munka az összes előfordulható női megbetegedésekkel foglalkozik. Egészséges és beteg nőknek egyaránt fontos! Irta: dr. Földes L. Ára: 125 lei

Feljegyzések

De mortuis nil nisi bene, — mi sem maradhatunk hát ki a gyászolók bánatos sorából, kik most egymásután helyezik el csodálatuk és elismerésük koszoruját a pesti „Magyar Hirlap” koporsóján.

A „Magyar Hirlap”, amíg élt, valóban hűen és lelkiismeretesen teljesítette a feladatát, amelyért megszületett. Teljesítette velünk szemben is. Egyetlen alkalmat sem mulasztott el, hogy a nemzeti és népi törekvéseket veszedelmes betegségeknek fel ne tüntesse, melyek nyomában csak a rombolás és pusztulás járhat. Mélységesen hallgatott minden sikerről, melyet ezek a törekvések valamerre a nagyvilágban akár kulturális, akár szociális, vagy gazdasági téren elértek, anélkül nagyobb teret engedett a színtelen nemzetköziség sorvadozó gondolatvilágának. Buzgólkodása e téren annyira ment, hogy — hirtelen és váratlan fordulattal, — nem átalotta a katolikus egyházat besorozni azok közé a nemzetközi tényezők közé, melyek kérelhetetlen ellenségei — a népi és nemzeti gondolatnak. Így kerültek e lap hasábjain egyforma rangban egymás mellé a szabadgondolkodók különböző szervei, a barcelonai vörösek ügye, a népfronthi törekvések — a katolikus egyházzal... Mestere volt annak is, hogy a zsidóság nemzetközi problémáit miképpen lehet a magyar nép érdekeivel minden téren és formában azonosítani. Tudott gyönyörűen beszélni és még szebben hallgatni. Ezt az utóbbi tehetséget különösen a magyar kisebbségek ügyeiben csillogtatta. Az egyetlen eltérést ezen a területen Goga kormányzata idejében követte el. Halhatatlan érdemei vannak azon a téren is, hogy a transylván magyarságban fejleszteni segített az éles kritikai szemlelet: mindent megtett, hogy mentesítsen bennünket attól az érzelmi elfogultságtól, mellyel a kisebbségek általában azokra az országokra szoktak nézni, ahol a saját fajtájuk a maga eszményeit kiformalni, művészi vagy társadalmi alkotásokban megvalósítani igyekszik...

Mindezekben a művészetekben sokkal tökéletesebb volt, mint küzdő társa, az „Ujság” című napilap, melyet ünnepélyesen közzétett végrendeletével általános örökösének nevezett ki. S ez talán az első következtelenség, melyet hosszú pályafutása alatt elkövetett. Az „Ujság” c. napilap, az egyetlen forrás, mely immáron bennünket belső magyarországi ügyek felől tájékoztat, már nem is leplezi egyetlen célját és hivatását: a zsidó fajvédelmet, mindennel szemben és minden körülmények között.

A „Magyar Hirlap” megszűnésével több történet annál, hogy megszűnt egy idejét múlt napilap s megbukott egy irányzat. Tisztult a léghör, élesebbek és világosabbak lettek a magyar sajtó körvonalai, mind az igazi célokat, mind a használt eszközöket illetőleg. Ez pedig az egész magyar sajtó életében nevezetes fejlődési fokozat, hatalmas lépés az egyszerű és természetes állapot felé. (SKIN).

Nagyszabású kert multság a Kolping legényegyletben. Augusztus 14-én, vasárnap d. u. 6 órai kezdettel rendezte meg a kolozsvári Kolping legényegylet hagyományos kert multságát. A hetek óta lázas munkával dolgozó rendezőség gondoskodott arról, hogy a közönség igényeit a legteljesebb mértékben kielégíthesse. Elsőrendű buffet, kitérő tánccsarnok és különböző szórakoztató játékok állnak rendelkezésre.

RENDBEHOZZÁK A VÁROS TULAJDONÁT KÉPEZŐ ÉPÜLETEKET. Nagyvárad. Saját tudósítónktól. A városi költségvetésben jelentős összeget vetek fel a város tulajdonát képező épületek rendbehozására. Tegnap a Csesztivónak nevezett városi szegényház újjáépítésére kitérőt árlejtést tartottak meg. A legolcsóbb ajánlattevő Megyeri Ferenc, a kiváló építésmérnök volt 480 ezer leies ajánlatával.

Kifosztottak egy nagybányai ügyvédi irodát. Saját tud. Ismeretlen tettesek álkulcs segítségével behatoltak dr Brinzeu Vasile Closca utca 22 szám alatt levő ügyvédi irodájába, ahol a feltört vaskazettából elvitték tízennégyezer leit. A betörők az egyik fiókban talált közel hatezer lei értékű aprópénzt nem bántották. A rendőrség bevezette a nyomozást.

A MÓC KÖZSÉGEK MEGSEGÍTÉSE. (Kolozsvár). Enescu Manole kolozs megyei prefektus közbenjárására a móc községek Balcesti község közelében két évre elegendő erdőparcellákat kaptak 60 és 130 lei közötti köbméterenkénti áron. Ezeket az erdőrészeket a mócok eladás céljaira fogják kitermelni és feldolgozni.

Centrala Cooperativelor gabonarakárt állít fel Kolozsváron. Kolozsvár. Saját tud. Hírek szerint Cecopava szövetkezeti központ azzal a tervvel foglalkozik, hogy Kolozsváron gabona raktárakat állít fel és célra az állomás mellett lévő közraktárak egy részét fogja igénybe venni. A terv keresztülvitelét az érdekelt helyi hatóságok kezdeményezték és támogatják.

VASUTI SZERENCSETLENSÉG MÁRAMAROSSZIGET ÉS BORSA KÖZÖTT. Saját tud. A Máramarossziget és Borsa között közlekedő személyvonat Középvíró határában két tehenet ütött el. A gázolás következtében a vonat négy kocsija kisklott. A szerencsétlenségnek különösképp még sebesültje sem volt, a vonatok azonban a baleset következtében több órai késéssel közlekednek ezen a vonalon.

Temetés Nagyváradon. Özv. Bánfy Ignáznő 55 éves korában meghalt. Temetése augusztus 13-án d. u. 5 órakor lesz a váradszőlősi temetőbe. Caritas.

Felvétel az Oradeai Szent József fiúnevelő intézetbe. Az Oradeai Szent József fiúnevelő intézet felvesz elemi iskolába, Gojdu liceum román és magyar tagozatára és kereskedelmi liceumba járó rendes bentlakó növendékeket. A növendékek egészséges lelki és testi nevelést, gondos felügyeletet a tanulást biztosító naponkénti többszöri egyéni és csoportos korrepetálást, jó ellátást és állandó orvosi felügyeletet kapnak. A helyek biztosítása céljából tanácsos a növendékeket minél előbb előjegyeztetni. Tájékoztató kézséggel küld a Szent József intézet igazgatósága. Oradea, Str. Bratianu.

Bánási nagyvásár. Temesvár. Saját tud. Csütörtökön kezdődött a nyári országos vásár. A marhapiacra mintegy kétezer állatot hajtottak fel. Délig hatszáz járulatot irtak át. A vásár általában igen élénk. Fejőstenének ára átlag 7.000—12.000 lei darabonként, borjas tehéneké 8.000—12.000 lei. A hizott ökör átlagára 16—18 lei, élőszuliban, kilónként, exportálható 18—20 lei. Megkezdődött a vásárlás a Palesztinába szülő export részére is a mintegy 6—8 vagonrakományt szándékoznak az exportőrök vásárolni. Nagy élénkség mutatkozik a sertés piacon s malac párjáért 600—800 leit fizettek, süldő darabja 800—1.300 lei. A kirakódóvásárra nagymennyiségű árut hoztak, cipő textil és más ruhanemű is nagy keresletnek örvend. Megállapítható, hogy a vásár arányaiiban felülmúlja az utóbbi idők vásárait. A lóvásár pénteken kezdődött meg.

Adomány. „Egy leány életért kiált” című felhívásunkra Barátky Sándorné (Peris) 200 leit, Szolmayer István (Nagybánya) 100 leit, Iuliu Boltger (Vaskő) 100 leit, C. B. (Temesvár) 100 leit és ismeretlen adományozó „Szent Antal nevében” 100 leit küldött szerkesztőségünkbe. A küldött összegeket eljuttattuk rendeltetési helyükre.

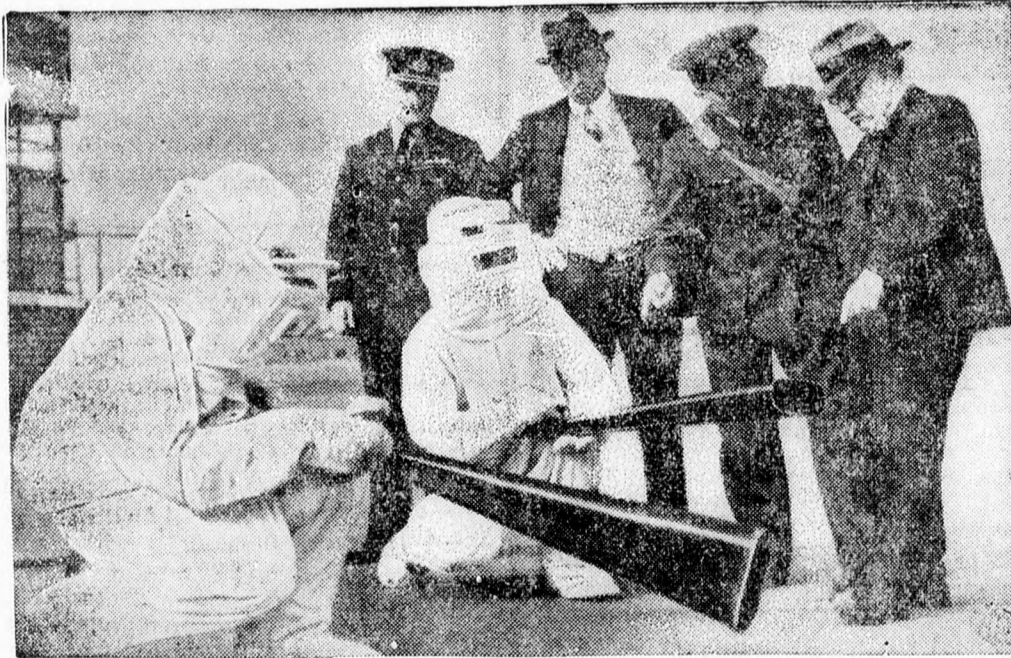
A kolozsvári piacon is hamisítják az élelmiszerárúkat

Az egészségügyi razzia során elrendelték a zsidó hitközség vágóhidjének azonnali lebontását. A tisztátalan és rendellen vágóhidat kitelepítik a város külső részeibe

Kolozsvár. Saját tud. Az uzsoraárak letérésére irányuló akció során több ízben szállott ki bizottság a kolozsvári piacokra, ahol megdöbbenéssel állapították meg, hogy nagyon sok esetben romlott árut bocsátanak áruba a piaci kereskedők.

Tegnap Pacala tábornok alpolgármester, Tofán főállatorvos és Ghisoiu rendőrségi vezérfelügyelő kíséretében szállott ki a Mihai Viteazul téren lévő piacra és ott váratlan razziaát rendezett. A razzia során a tejtermékeket árusító kereskedőktől és kofáktól körülbelül 200, különböző romlott sajtot koboztak el.

Ugyanez alkalommal szemlét tartottak a zsidó hitközség szárnyas-vágóhidján is, ahol sok tisztátalanságot és rendellenességet állapítottak meg. Az egészségügyi törvény idevonatkozó rendelkezései alapján a bizottság elrendelte a vágóhid azonnali lebontását és felhívta a vágóhid vezetőségének figyelmét arra, hogy új vágóhid építésére csak a város külső részeiben ad engedélyt. Az érdekelt zsidók most tiltakozó emlékiratot akarnak szerkeszteni, amelyben kérni akarják az új vágóhid belvárosi területen való felépítésének engedélyezését.

Aszbesztruhás lángvetők az angol hadseregben. A legutóbbi hadgyakorlatokon próbálták ki Angliában az új lángvetőt, amely olyan forrást terjeszt, hogy a kezelő katonák aszbesztruhában kénytelenek járni.

Ha egészségét és fiatalos ruganyosságát meg akarja őrizni, testét ápolni és valamilyen sportot űznie kell Olvassa el és fogadja meg

Mit kell a sportolónak saját testéről tudnia?

c. mű értékes tanácsait.

Írta dr Kellner Dániel orvos, 217 oldalon 42 ábrával és műmellékletekkel rendkívül gazdagon illusztrálva. Ara csak 105 lel.

Részletes beszámoló a legutóbbi minisztertanácsról

Megszervezik a vízellátást Dobruzsában és általában a Fekete-tenger egész partvidékén. Az útépitések jelenlegi helyzete

Bucurestiből jelentük: Amint már jelentettük szerdán délután hat órakor Miron Cristea patriarcha miniszterelnök elnöklétével és az összes fővárosban tartozkó miniszterek részvételével nagyszabású minisztertanácsot tartottak a patriachatus épületében.

A minisztertanácsban Jonescu Sieseti földművelésügyi miniszter a Cahrlater (Dobrogea déli része) szomorú helyzetével foglalkozott. Előadta, hogy a vidék lakosságának nem áll megfelelő ivóvíz rendelkezésére. Régebben az ólaksóság az állatokkal egyetemben a tavak vizéből ivott, de az idej nagy szárazság következtében ezek a tavak is kiapadtak. A helyzet súlyosságára való tekintettel sürgős intézkedésekre van szükség.

A minisztertanács elhatározta, hogy a fővárosi közüzemek három vízfordó autóját az illető megyék prefektusainak rendelkezésére bocsátja. A lakosság ivóvíz ellátása céljából a következő rendszabályokat határozták el:

1. Kitisztítják és kimélyítik a három meglévő víztartályt.
2. A víztartályok számát tízre emelik fel.
3. A közeljövőben újabb víztartályokat szerveznek be.
4. A falvakban tizenöt kutat fúrnak.

A minisztérium számítáása szerint mindezek a munkálatok 7 millió 550 ezer lejbe, plusz három millió lej évenként üzemi költségre kerülnek.

Dr. Marinescu egészségügyi miniszter kifejtette, hogy meg kell szervezni a vízellátást egész Dobrogeában és általában a Fekete-tenger egész partvidékén, tehát Besszarabiában is. A Cerna-Voda-Constan között megépített vízcsatorna vízhozadéka ugyanis elégtelennek bizonyult és azt a környező patakok vizével vegyítik. Másrészt a vízcsatorna egészségügyi szempontból sem felel meg, mivel az utóbbi időkben gyakran fellépett a tifusz megbetegedés. Javasolta, hogy ezeknek a vidékeknek vízellátására és a szükséges munkálatok megépítésére idegen tőkét is vonjanak be.

Armand Calinescu belügyminiszter bejelentette a minisztertanácsnak, hogy a kitermelő igazgatóság egy vegyes rendszert ajánl, magántőke bevonásával.

Hosszas vita után, amelyben a fent említettek kivül még Miron Cristea patriarcha miniszterelnök, Mitita Constantinescu és Mihail Ghelmegeanu vett részt, a minisztertanács felhatalmazta a belügyminisztert, hogy a Fekete-tenger partvidékének, valamint Durostoj és Cahrlater megye vízellátásának problémáját a földművelésügyi, az egészségügyi és a hadügyminisztériummal egyetemben sürgős vizsgálat tárgyává tegye.

Mihail Ghelmegeanu közlekedésügyi miniszter ismertette ezután az útépitési program jelenlegi állását:

Az új útépitési tervet elfogadták, szerződéseket megkötöttek és a munkálatokhoz már hozzá is kezdtek. A 186 kilométernyi új utat a jövő év végére befejezik. Ami a nagy nemzetközi utak újjáépítését, kijáratát és modernizálását illeti az összes bevezető munkálatokat elvégezték, megkezdtek az útviszákat és megállapították, hogy a legtöbb helyen új alapépítményre van szükség. Az útjavítások elvégzésére az első árlejtést augusztus 1-én tartották meg, amely azonban nem hozott kielégítő eredményt. Négy megyében: Jasi, Dorohoi, Cernăuți és R. Vulcea, az útépitési munkálatokat az állam saját vállalkozásában bonyolítja le.

Az összes aktuális problémák tárgyalásán a minisztertanács délután öt órakor

SPORT

Legyőzte a magyar vízpoló csapat a németeket

Londonból jelentik: A londoni úszó Európa-bajnokságokon a 400 méteres gyorsúszás eredményei a következők:

1. Borg, svéd, 4 perc 51.6 másodperc.
2. Path, német.
3. Wainwright, angol.
4. Gróf, magyar, (ideje 4 perc 57.1 másodperc.)

A vígaszversenyben Gajary Kuhinka győzött.

A női úszásban első lett Slad 103.60.

A 20 méteres mellúszás első előfutámban Angyal magyar versenyző 2 perc 52 másodperccel harmadik helyen végzett s így tovább jutott. A második előfutamban Fábán magyar negyedik lett s a versenyből kiesett.

A vízpoló versenyen Magyarország 2:0-ra (1:0) verte Németországot, Olaszország pedig 5:3-ra (3:2) verte Angliát.

Tallin is részeseletét kér az olimpiából

Lausanneból jelentik: Az észterországi sport-szövetség érdekes javaslatot tett a nemzetközi olimpiai bizottságnak. Az észtek felajánlják, hogy mindazokat az olimpiai játékokat, amelyek megfelelő hely hiányában Helsinkiben nem lehetne megrendezni, tartásuk Tallinban Tallin mindössze 80 kilométerre van Helsinkitől s így autón is könnyen megközelíthető. Az észtek legelső sorban a labdarúgó és a kosárlabda versenyekre gondolnak. A nemzetközi olimpiai bizottság őszi ülésén dönt az észtek ajánlata felett.

TURISZTIKA

* S. T. Vultur — Sasok T. E. folyó hó 14-én vasárnap reggel 6 óras indulással Alesd—Poieni Flori—Pădurea Neagră-ra rendez kirándulást. Könnyű túra, Bihar egyik legszebb Weekendező helye. Strandolás könnyebb kirándulásokkal. Részvételi díj 70—90 lei. Jelentkezni lehet az egyesület irodájában naponta este 6-tól 8-ig, valamint Gyenge István ékeszerésnél: Alexandri u. 12. és Mocsary Sándor írógépesnél Bul. Regele Ferdinand 13. szám.

A starnbergi tavon nagyszabású evezőversenyt tartanak. Képünkön igazi sportharásban látható együtt az osztrák Ernst Bickel és a magyar Heinrich Tibor (baloldalt), a legjobb evezősök.

RÁDIÓ

VASÁRNAP, AUGUSZTUS 14.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 9.55 Istentisztelet. 13.15 Hírek. 13.25 Motzoi-zenekar. Közben 14.15 Hírek. 15.30 Előadás gazdák részére. 19 Időszerű anyag. 19.17 Katonazene. 20 Tánclémez. 20.25 Felolvasás. 20.40 Bojenescu Sándor román dalokat énekel. 21 Hírek. 21.10 Tánclémez. Sporthírek. 22.30 Híres énekesek lemezei. 23 Hírek. 23.15 Lemezek. Majd különböző hírek és sporthírek.

Budapest I. 10 Célióverseny megny. 11 Református istentisztelet. 12 Egyházi ének és szentbeszéd. A szentbeszédet mise közben Hóka Imre érseki tanácsos, dorogi bányavalekész mondja. 13.30 Az Operaház zenekara. 15 Operett és filmrészletek. 16 Előadás. 16.45 Szalonzene. 17.36 Előadás. 18 Magyar nóták. 18.50 Előadás. 19.35 Zenekar. 20.30 Sport. 21.10 Előadás. 22 Zenekar. 23.30 Cigányzene. 0.15 Jazz-zenekar.

HÉTFŐ, AUGUSZTUS 25.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny. 13.15 Hírek. 13.25 Sibiceanu zenekar. Közben 14.25 Hírek, sporthírek. 15 Grozucu Sándor román dalokat énekel. 15.20 Időszerű anyag. 19 Időszerű anyag. 19.15 Julia Vazul zenekara. 20.20 Felolvasás. 20.35 Alexandrescu Aurél nápolyi dalokat énekel. 21 Lemezek. Közben: Hírek. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. Majd hírek közvetítése.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 10.30 Egyházi ének és szentbeszéd az esztergomi Szent István bazilikából. A szentbeszédet Serédi Jusztinián bíboros érsek, hercegprímás mondja. 12.20 Előadás. 13 Cigányzene. 14 Honvédszene. 15 Lemezek. 16 Előadás. 16.30 Orgona. 17.05 Előadás. 17.35 Lemezek. 18.25 Előadás. 19 Ének. 19.30 Előadás. 20 Zenekar. 21 Történelmi játék. 22.20 Zenekar. 23.30 Cigányzene.

KEDD, AUGUSZTUS 16.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13.15 Hírek. 13.25 Rádiózenekar. 14.15 Hírek. 14.30 Lemezek. 15.20 Időszerű anyag. 19 Műszaki üzenetek. 19.11 Lehárról lemezekkel. 20 Miculescu énekes énekel. 20.30 Szimfonikus lemezek. 21.25 Felolvasás. 22.30 Hírek. Sporthírek. 22.45 Vendéglői zene. Hírek közvetítése külföldre.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Ének. 13.50 Zongora. 17.15 Mesék. 18 Előadás. 18.15 Honvédszene. Közben előadás. 19.30 Előadás. 20 Szalonzenekar. 20.45 Előadás. 21.20 Lemezek. 22 Az északamerikai magyarság üdvözlő műsora. 23.05 Cigányzene. 0.10 Hanglemezek. Hírek.

SZERDA, AUGUSZTUS 17.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna; rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek sport, vizállásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. 15.20 Időszerű anyag. 19 Könyvek. 20.05 Rádiózenekar. 21 Felolvasás. 21.15 Jelescu zongoraművész. 21.50 Kabarélemezek. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. Majd különböző hírek.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Beszéd. 14 Zenekar. 16 Árfolyam- és egyéb hírek. 16.15 Diákféltóra. 18 Cigányzene. 18.45 Előadás. 19.15 Tánclémez. 20.15 Külvégi negyedóra. 20.30 Hegedű. 21 „Bumerang” Vidám hangjáték. 22.10 Ének. 22.45 Beszéd. 23.05 A rádió szalonzenekara. 0.10 Cigányzene. Közben: Hírek.

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 18.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek sport, vizállásjelentés. 13.25 Motzoi-zenekar. Közben 14.15 Hírek. 15.20 Időszerű anyag. 19 Tánclémez. 20.10 Felolvasás. 20.25 Teodorescu Sándor hegedű. 21 Időszerű anyag. 21.15 Rádiózenekar. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. Majd különböző hírek.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Zongora. 14 Szalonzenekar. 15.35 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.15 Előadás. 17.55 A magyar országgyűlés ünnepi ülése. Majd: közvetítések a székesfehérvári ünnepségekről. 20.20 Móricz Pál emlékezete. 21 Részletek Erkel „Bánk bán” c. dalművéből. 22.25 Célióverseny. 23.05 Jazz-hármas. 23.45 Lengyel beszélgetés. 0.10 Lemezek.

PÉNTEK, AUGUSZTUS 19.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek sport, vizállásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 15.20 Időszerű anyag. 19 Időszerű anyag. 18.15 Stefanescu-zenekar. 20 Felolvasás. 20.15 Fotinu Jonel csellózik, Niculescu Sabina hárfázik. 20.40 Balalajka. 21.05 Felolvasás. 21.25 A Rigoletto opera lemezek. a szünetben hírek. 22. Opera lemezek folytatása. 23 Opera lemezek. majd hírek.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Hegedű és ének. Közben: Hírek. 14.30 Rándó-zenekar. 15.35 Hírek. 17.15 Diákféltóra. 17.45 Időjelzés. 18 Szalonzenekar. Közben: Sportközlemények. 19.30 „II. Szilveszter pápa”. Előadás. 20 Magyar művészek hanglemezei. 20.30 A Himnusz ünnepe. 21.30 Zongora. 22.10 Cigányzene. 22.45 Időjelzés. 22.50 A Magyarok Világkongresszusa zárulása. 23.45 Angolnyelvű előadás. 24 Hírek. 0.10 Szalonötös.

SZOMBAT, AUGUSZTUS 20.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek sport, vizállásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 19 Katonazene. 20 Felolvasás. 20.20 Mandolinverseny. 21 Üzenetek. 21.15 Táncczene. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. Majd különböző hírek.

Budapest I. 9 Hírek. 9.30 Szent István napi körmenet közvetítése a Várból. 10 Egyházi ének és szentbeszéd a budavári koronázó templomból. A szentbeszédet Serédi Jusztinián bíboros érsek, hercegprímás mondja. 12.15 Evangélikus istentisztelet. 13.25 Órségváltás. 14.25 Zenekar. 15.35 I. számú regőcsoport. 16.10 Felolvasás. 16.35 Zene. 17.45 Előadás. 18.10 Lemezek. 18.50 Felolvasás. 19.20 Cigányzene. 20.30 „István király” hangjáték. 22.25 Zenekar. 23.50 Cigányzene.

Schütz Antal művei:

Az örökkévalóság

Füze 145 lei.

Azok a klasszikusan szép előadások, amelyeket a kiváló hittudós és bölcselő az örökkévalóság problémáiról a budapesti egyetemen tartott.

ŐRSÉG

Füze 145 lei.

A nagynevű tudós szerző mélyenjáró tanulmányai és cikkei a kereszténység felbecsülhetetlen értékeinek megőrzéséről és ápolásáról.

KRISZTUS

Amatörkötésben 130 lei

Ez a könyv új perspektívákba állított régi igazságokkal azt mutatja meg, hogy a nagy, elméleti és gyakorlati létkérdések egyetlen megoldása: Krisztus.

Isten a történelemben

Füze 130 lei

A „honnán, hová, miért, hogyan” kérdésekre ad feleletet ez a könyv az Örök bölcsesség szerint, a katolikus igazságot valló tudományos felfogással.

A házasság

Amatörkötésben 110 lei

Ez a könyv azt mutatja meg, hogy egyedül a katolikus házassági eszmény képviseli az igazi életigényeket és értékeket.

Kávéházakban, vendéglőkben kérje mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-at.

LEGUJABB

Macdonald gyarmatügyi miniszter rádiószózatata: Anglia nem változtat azon a terven, hogy három részre osztja Palesztinát

Londonból jelentik: Macdonald gyarmatügyi miniszter csütörtökön este rádió beszédet mondott a palesztinai helyzetről. Beszédében utalt arra felosztási tervre, melyet a Palesztina-bizottság javaslata alapján a parlament is már elvileg elfogadott. Eszerint tudvalevőleg Palesztinát három részre osztják; lesz egy külön

arab és egy külön zsidó terület, s a keresztény szent helyen megmarad az angol igazgatás. E terv szerint Palesztina-politikától a kormány nem tér el. — a felosztás gyakorlati kivételére azonban csak néhány hónap múlva kerül sor, mikor a terület felmérésével foglalkozó bizottságok befejezték munkájukat.

Megnemtámadási egyezmény Oroszország és Japán között

Tokióból jelentik: A Nisi-Nisi című lap, mely a külügyi hivatal szócsöve, foglalkozik Sigemicu és Litvinov megbeszéléseivel. Közli, hogy a megbeszélések során valamennyi időszertű kérdés szőnyegre kerül. Így szőbakerül az oroszok és japánok között létrehozandó megnemtámadási egyezmény kérdése is.

A határmegvonásokra kiszálló vegyes bi-

zottság nemcsak a mostani vitás csangkefűngi ponton, hanem általában a szovjet és japán, illetve mandzsu érintkező területek minden olyan pontján helyszíni határmegállapítást végez, ahol valami bizonytalanság mutatkozik. A lap szerint egyébként a csangkefűngi dombok ebben a pillanatban is a japánok birtokában vannak.

Horthy Miklós Magyarország kormányzója és neje hivatalos látogatást tesz Németországban

Ujára a magyar kormány miniszterelnöke, külügyminisztere és honvédelmi minisztere is elkiséri

Budapestről jelentik: A hivatalos sajtóváltóiroda csütörtökön köztudomásra hozta, hogy Horthy Miklós kormányzó augusztus hó folyamán hivatalos látogatásra Németországba utazik. A kormányzó kíséretében lesz a felesége is, továbbá Imrédy Béla miniszterelnök, Kánya Kálmán külügyminiszter és Rátz Jenő tábornok honvédelmi miniszter. A látogatás Hitler Adolf német birodalmi vezér és kancellár meghívására történik. Kielben, a látogatás alkalmából lesz az ünnepléses vizrebotcsátása annak az óriási hadihajónak, melyet a világháború óta először épített Németország. Ezen a hajóavatási ünnepen a kormányzó felesége végzi a keresztanyai tisztet. A kormányzó párnak és a kíséretében levő magyar államférfiaknak német területen Bécsben

lesz az első hivatalos fogadtatása, aztán Berlinben és Kielem kívül még Hamburgban és Münchenben is ellátogatnak.

Berlinből jelentik: Az egész német sajtó nagy cikkeket foglalkozik a magyar kormányzó közeli németországi utjával. A legtöbb lap vezércikkben méltatja Horthy Miklós személyét és az utazás jelentőségét. Rámutatnak arra, hogy egész Európa szempontjából milyen történelmi érdeme volt Horthy Miklósnak a magyarországi bolsevizmus megbuktatásában. Ezenkívül a lapok, mint volt osztrák-magyar tisztet is méltatják Horthy Miklóst, aki mindenkor féltve vigyázott arra, hogy a legjobb viszony alakuljon ki az osztrák-magyar hadsereg és a szövetséges német hadsereg tagjai között.

A csehszlovákiai magyarság vezetői és a német szociáldemokraták képviselője Ion Runcimannél

Hodzsza miniszterelnök a német követelések 75 százalékát teljesíthetőnek mondotta

Prágából jelentik: Az egyesült magyar párt képviselőin kívül pénteken délelőtt megjelent Runciman lordnál Jacksch Vencel parlamenti képviselő is, aki a csehszlovákiai német szociáldemokraták vezetője. A német szociáldemokraták küldöttsége már egyzben volt Runcimannél s Jacksch erre utalva nyújtotta át a pártja kívánalmairól szóló emlékiratot. Jacksch sokban igazat ad a Henlein híveinek, ami a szudéta-német munkások elnyomott helyzetét illeti. Azonban ellenzi azt a befolyást, amit a szudéta-német párton keresztül Németország gyakorolni akar Csehszlovákia külpolitikájára és belügyi szerkezetére. A szudéta-német lapok egyöntetűen kifogást emelnek az ellen, hogy a német szociáldemokraták a csehszlovákiai németiség képviselőinek tűntessék

fő magukat s hogy őket ilyen minőségben fogadja Runciman.

Prágából jelentik: A Daily Mail prágai levelezője hosszabb jelentést közöl Hodzsza miniszterelnök csütörtöki tanácskozásairól. A tudósító szerint Hodzsza kijelentette, hogy a németek követelésének ötven százaléka minden további nélkül teljesíthető, 25 százalék teljesítéséről tárgyalni lehet, a fennmaradó 25 százalék teljesítésére pedig a prágai kormány egyáltalán nem hajlandó. A szudéta-németek teljesíthetetlen követelések közé sorozza Hodzsza a területi önkormányzat kérdését s azt a követelést, hogy az 1918 óta a szudéta-németeknek vagyoni és szellemi birtokállományukban okozott károkat megtérítsék.

Keletindiában tízezer falut elöntött az árvíz

Allahabadból jelentik: Keletindia tartományában hetek óta óriási esőzések vannak. Az esők miatt a folyók és tavak kiléptek medrükéből és szörnyű árvíz zúdítottak egész Keletindiára. Eddig körülbelül tízezer falut öntött el az ár. A halálos áldozatok száma 300-ra tehető. A hatóságok alig tudják elhelyezni az árvízűjtőtelek vidékekről menekülő lakosságot.

A „Kondor” nevű repülőgép 25 óra alatt Németországból leszállás nélkül repült át Newyorkba

Newyorkból jelentik: Csütörtökön éjjel minden baj nélkül megérkezett ide az a Fockergyártmányú, „Kondor” nevű német gép, amely szerdán este indult el a németországi Staakeni repülőtérről. A gép Németországból fedélzetén négy emberrel minden előzetes bejelentés nélkül indult el és 25 óra alatt tette meg a Newyorkig terjedő utat. A Kondor egyfolytában 6397 kilométert repült. Az út mindvégig a legnormálisabb körülmények közt folyt le, mindössze az egyik motor olajvezetésével volt baj, ami azonban a repülés lebonyolítását nem akadályozta meg.

Aptárhirdetések

Adás-vétel

Füredkád
jókarban levő eladó, rövid zongora béreadó. Oradea, Str. Bratianu 45.

Szentképek
minden nagyságban kerettel és anélkül is kaphatók Frenzel. Oradea, Str. Vlahuta No. 44.

Bélyegek
nagyobb gyűjteménydarabonként is olcsón kaphatók. Oradea, Str. Moldova 20. emelet, balra, délelőtt 9—10, délután 3—5.

Eladó
modern új magánház, 2 szoba, konyha, előszoba, fürdőszoba, kamra. Oradea, Str. Clemenceau No. 18.

Egy
teljesen új rummi (rómi) eladó. Oradea, Vanke, Str. Sztaroveszky 7.

Különféle

Egy szoba,
előszoba, konyhas lakás szept. 1-re kiadó. Str. Take Ionescu 9.

Neotox
biztos hatású sváb és ruszlibogárirtószer. Dobozonként 18 lei kapható gyógyszerárakban és szaküzletekben. Főraktár Farmacia Regele Mathias, Oradea, Str. Vlahuta 46.

PUHA CÍMOT
állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t., Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körtorgógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Lakás

Kapualatti
butorozott szoba kiadó, Nagyvárad, Parcul Traian 17.

Szép
utcai szoba, konyha mellékhelyiségekből álló lakás szept. 1-re kiadó. Nagyvárad, Str. Ioan Ghica 17-a.

Kiadó
utcai 2 szoba, előszoba, konyha, mellékhelyiséggel, Oradea, Str. Bratianu no. 52.

Kiadó
1 kettő és egyszobás utcai lakás mellékkellyiséggel november 1-től. Oradea, Str. Pasteur No. 37.

Különbejárata
üres szoba szeptember 1-től esetleg azonnalra kiadó. Oradea, Strada 2. sz. Érdeklődni Str. Stramba 1-a.

Kiadó
egy szoba, konyha, éléskamara és ugyanott egy szoba butorozva, vagy anélkül azonnalra Oradea, Str. Eroul Necunoscut 23. szám.

Alkalmazás

Mindenes
bejárónót keresek, Nagyvárad, Str. A. Treb. Laurian No. 18.

Megbízható
jól főző mindenest azonnalra keresek. Nagyvárad, Str. Avram Iancu No. 6.

Okleveles tanítónő
háztanítónői állást keres szept. 1-re. Cim a kiadóban.